

**MEMÒRIA
DE GESTIÓ**

2016

**Parc Natural del
Carrascal de la Font Roja**

GENERALITAT
VALENCIANA

parc **natural**
de la **font roja**

Parc Natural del Carrascal de la Font Roja
Centre de Visitants - Edifici Font Roja Natura

Adreça postal:

Oficina Comarcal - Conselleria d'Agricultura,
Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural
Avgda. Juan Gil-Albert, 54 - Baix
Alcoi (Alacant) 03801

Telf./ fax: 965 33 76 20

parque_fontroja@gva.es

<http://parquesnaturales.gva.es>

PRESENTACIÓ

Aquesta Memòria de Gestió recull l'activitat de gestió duta a terme durant l'any 2016 al Parc Natural del Carrascol de la Font Roja. Es pretén mostrar les tasques més significatives realitzades en el Parc Natural, en el context de la planificació estratègica de la gestió que es pretén anar implantant progressivament.

Des de juny de 2016 ocupe el càrrec de Director-Conservador del Parc Natural, el qual és una per a mi una responsabilitat i un repte, en assumir la gestió d'un espai tan valuós i emblemàtic com és la Font Roja; repte al qual espere donar una resposta satisfactòria, amb el suport de tot el col·lectiu de persones que treballen al parc i la col·laboració de totes aquelles persones i institucions vinculades al mateix.

Cal mencionar especialment la col·laboració oferida pels Ajuntaments d'Alcoi i d'Ibi, que ens reafirma el seu compromís en la millora i conservació del parc. També cal remarcar la tasca desenvolupada per la Fundació CAM i la Universitat d'Alacant, pel que respecta a la difusió, formació i activitat científica. Apostem sense reserves per la cooperació entre les distintes institucions vinculades al parc com a eina per a optimitzar els recursos disponibles, obtenint sinergies i augmentant l'eficiència, el que sens dubte es traduirà en una millor gestió de l'espai natural.

Igualment aquest reconeixement s'ha de fer extensible a tota la societat de l'entorn del Parc Natural, als seus ciutadans, els quals continuen valorant la conservació de l'espai natural, fet corroborat pel gran nombre de visitants que acudeixen a ell, el que suposa un estímul per a continuar desenvolupant una tasca de gestió encaminada a conservar-lo i millorar-lo, i que així continuï sent el que sempre ha estat: un referent conservacionista de la natura al nostre territori.

Salvador Palop Guillem

Director - Conservador

Parc Natural del Carrascol de la Font Roja

Març de 2017

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	6
1.1. Figures de protecció	6
1.2. Personal del Parc Natural	6
1.3. Consell de Protecció del Parc Natural de la Font Roja.	7
2. OBJECTIUS GENERALS	8
3. PLA DE VIGILÀNCIA I PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS	9
3.1. Mitjans de vigilància	9
3.2. Incendis forestals	10
3.3. Actuacions de prevenció	10
4. GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ	12
4.1. Programa de conservació de flora	12
4.1.1. Gestió i manteniment del viver forestal	12
4.1.2. Prospecció de <i>Lymantria dispar</i>	14
4.2. Programa de conservació de fauna	15
4.2.1. Adequació i millora de punts d'aigua	15
4.3. Programa de conservació d'hàbitats.	16
4.3.1. Recuperació entorn agrícola de la font de Celedón i mas Tetuan	16
4.3.2. Actuacions de la Brigada Red Natura 2000	16
4.4. Programa d'adquisició i millora del coneixement	18
4.4.1. Activitat científica i línies d'investigació	18
4.4.2. Banc de Dades de la Biodiversitat	20
4.4.3. Fotoidentificació d'invertebrats	21
4.4.4. Seguiment de la mortalitat de vertebrats a la CV-797	24
4.4.5. Anellament científic d'aus forestals	26
4.4.6. Seguiment amb webcam del niu de l'àguila de panxa blanca	29
4.4.7. Creació de la Comissió Científica de la Font Roja	30
5. GESTIÓ PER A L'ENTORN SOCIAL I DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC	31
5.1. Programa de Comunicació i Divulgació	31
5.1.1. Pàgina web del Parc Natural	31
5.1.2. Altres xarxes socials del Parc Natural	33
5.1.3. Mitjans de comunicació	33
5.2. Programa d'Educació Ambiental	34
5.2.1. Servei de vista guiada concertada - servei d'acollida	34
5.3. Programa d'Activitats de Promoció – Interpretació del Patrimoni	35
5.3.1. Activitats de promoció	35
5.3.2. Altres col·laboracions	36
5.4. Programa de Voluntariat	37
5.5. Programa de desenvolupament socioeconòmic	38
5.5.1. Marca parcs Naturals	38
5.6. Gestió de l'ús públic	40
5.6.1. Sistema de Gestió de l'Ús Públic – Q de Qualitat	40
5.6.2 Correcció d'impactes	40
5.6.3. Regulació d'activitats	43

5.6.4. Equipaments i senyalització	45
5.6.5. Programa d'atenció als visitants	46
5.6.6. Informació, vigilància i col·laboració en esdeveniments	49
6. ACTUACIONS DE MANTENIMENT	50
6.1. Adequació i manteniments de zones d'ús públic	50
6.2. Adequació i manteniment de senders, camins i accessos	51
6.3. Millora d'equipaments	52
7. DIRECCIÓ I ORGANITZACIÓ GENERAL	55
7.1. Gestió administrativa	55
7.2. Gestió de recursos	56
7.3. Relacions i col·laboracions amb altres organismes	56
7.3.1. Conveni edifici Font Roja Natura	56
7.3.2. Col·laboració amb el CEMA Font Roja	56
7.3.3. Col·laboració amb la Universitat d'Alacant	56
7.3.4. Col·laboració amb els Ajuntaments locals	56
7.3.5. Col·laboració amb l'Associació ASAF	57
7.3.6. Col·laboració amb l'Oficina Comarcal – Agents Mediambientals	57
7.4. Formació	59
7.4.1. Alumnes en pràctiques	59
7.4.2. Formació del personal del Parc	59
8. RESUM ECONÒMIC 2016	60
9. ACTUACIONS PREVISTES PER ANY 2017	65
10. ANNEXES	66

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Figures de protecció (actualització)

En aquest apartat només es detalla aquella informació relativa a la normativa, relacionada amb alguna novetat o modificació ressenyables durant el 2016. Per a més informació sobre el Parc Natural es pot consultar la Memòria de Gestió 2012.

1.2. Personal del Parc Natural

El Parc Natural de la Font Roja en l'any 2016 compta amb un equip de persones, que depenen de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural per a dur a terme la seua gestió:

Un **Director - Conservador** del Parc Natural, des de juny de 2016, com a coordinador de la Unitat de Gestió: Font Roja – Serra de Mariola – riu Serpis – Benicadell – Maigmo.

Un **Tècnic mitjà** d'Espais natural Protegits per a la Unitat de Gestió.

Un **Equip de Promoció** conformat per dos guies mediambientals.

Una **Brigada de Conservació i Manteniment**: conformada per un capatàs i tres peons qualificats. Cal destacar que el personal de la Brigada de Conservació recupera el contracte a jornada completa durant tot l'any, després de les retallades pressupostàries patides els darrers anys.

També hi ha d'altres professionals de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural i altres entitats vinculats en la seua tasca al Parc Natural de la Font Roja, però no coordinats directament per la figura del Director Conservador. Són els següents:

- Tècnic comarcal dels Serveis Territorials de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural (Oficina Comarcal Alcoi).
- Agents mediambientals.
- Unitats de vigilància i vigilants de l'observatori del Menejador (Vaersa)
- Brigades rurals d'extinció (Conselleria de Governació i Justícia)
- Brigada Red Natura 2000 (del Servei de Vida Silvestre, Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural).

1.3. Consell de Protecció del Parc Natural de la Font Roja

El Consell de Protecció és l'òrgan col·laborador i consultiu de la gestió del Parc Natural, ha de ser considerat en el tractament d'assumptes com els pressupostos, els instruments d'ordenació i planificació, l'emissió de determinats informes preceptius sobre projectes, o altres com la realització de propostes o l'aprovació de la memòria anual de gestió.

Composició del Consell de Protecció

- President del Consell de Protecció
- Secretari i Director Conservador del parc
- Director General de Gestió del Medi Natural
- Representant Ajuntament d'Alcoi
- Representant Ajuntament d'Ibi
- Representant Conselleria d'Agricultura
- Representant Conselleria de Cultura, Turisme i Esport
- Representant Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvol. Rural
- Representant Diputació d'Alacant
- Representant de la Universitat d'Alacant
- Representant Societat de Caçadors d'Ibi
- Representant d'entitat vinculada a Conservació de la Natura
- Representant d'entitat vinculada a la Conservació Patrimoni Cultural
- Representant d'entitat excursionista
- Representant de l'associació d'agricultors
- Membre honorífic del Consell de Protecció
- 3 Representant de propietaris

Convidats permanents del Consell de Protecció

- Tècnic del Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi
- Tècnica del Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Ibi
- Direcció Territorial Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural
- Representant Conselleria de Governació (Coordinació d'Emergències d'Alacant)
- Gestora CEMA Font Roja
- Coordinador de l'Estació Científica Font Roja Natura de la Universitat d'Alacant
- Coordinador de l'Estació Biològica Torretes- Font Roja de la Universitat d'Alacant
- Representant dels propietaris

Reunions ordinàries del Consell de Protecció en 2016

El Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural de la Font Roja (Decret 121/2004) determina la periodicitat mínima de tres reunions anuals de caràcter ordinari. No obstant això, 2016 no més es va celebrar una reunió del Consell de Protecció.

Data reunió	Lloc
26/05/2016	Centre de Visitants - CEMA Font Roja (Alcoi)

2. OBJECTIUS GENERALS

La gestió anual del Parc Natural del Carrascal de la Font Roja es planifica a partir d'una sèrie d'*objectius marc* derivats dels indicats a la mateixa normativa (PORN i PRUG).

Objectius marc

Protegir i conservar els valors naturals, paisatgístics i culturals existents.

Assegurar que l'activitat socioeconòmica present segueixca sostenible.

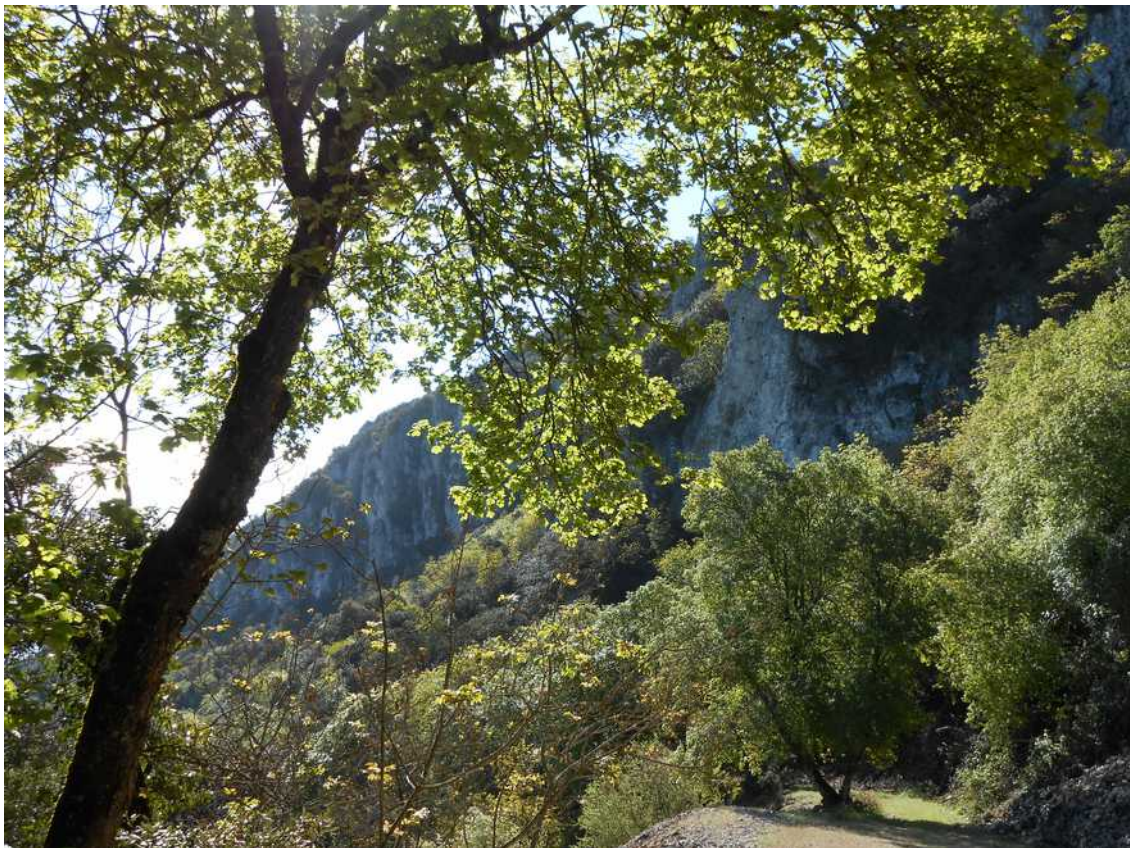
Definir criteris per a **dur a terme** inventaris, seguiments i investigacions aplicades a la gestió d'ecosistemes i sistemes culturals existents.

Ordenar, regular i promoure els demandes d'activitats educatives i recreatives en el Parc Natural.

Promoure la informació, sensibilització, participació i cooperació de la població local en la conservació de l'espai.

Corregir i minimitzar els possibles impactes de l'activitat humana en el Parc.

Establir criteris de seguretat per a minimitzar riscos al Parc i per als visitants.

Detall del bosquet d'aurons a l'obaga del cim del Menejador

3. PLA DE VIGILÀNCIA I PREVENCIÓ INCENDIS FORESTALS

La Generalitat Valenciana disposa d'un Pla de Vigilància Forestal que es revisa anualment i coordina els mitjans destinats a la detecció dels incendis forestals. El Servei de Prevenció d'Incendis és dependent de la Conselleria de Governació i Justícia, que posseeix les competències en matèria de prevenció i d'extinció.

3.1. Mitjans de vigilància

Observatoris forestals

Conformen la xarxa de **mitjans de vigilància fixos**. Estan situats en punts clau de màxima cobertura visual i les seues principals tasques són la detecció d'incendis i servir com enllaç de la xarxa de comunicacions. Els observatoris que tenen la Font Roja dins de la seua cobertura visual són quatre: el del Menejador (Alcoi) dins del propi Parc del Carrascal de la Font Roja, el del Salviar (Xixona), el del Reconco (Biar) i el del Teix (Agres) dins del Parc Natural de la Serra de Mariola. *[font: Sistema Integrat de Gestió d'Incendis Forestals – SIGIF]:*

Calendari de cobertura dels observatoris forestals:

- El Teix (Agres): 8 h de febrer a abril; 11 h d'abril a juny i octubre; 24 h juliol, agost i setembre. Tancat gener i desembre.
- El Reconco (Biar): idem
- El Salviar (Xixona): idem, tancat novembre i desembre.
- El Menejador (Alcoi): 9 h de gener a meitat març, i de meitat octubre a desembre; 24 h de meitat març a meitat octubre.

Unitats de vigilància mòbils

Les que actuen en alguna porció del PN són *[font: SIGIF]:*

- Unitats ordinàries: amb un operari, vehicle tot-terreny i material de comunicació i vigilància. Per la serra de Mariola hi actuen un total de 5 unitats, assignades per comarques a una àrea determinada.
- Unitats motoritzades: amb tres operaris amb un vehicle tot-terreny i dues motocicletes. Al PN hi actua una unitat d'aquest tipus.
- Unitats polivalents: amb operaris acompanyats per voluntaris, que es desplacen per equips amb vehicle tot-terreny i a peu. Al PN n'hi actuen tres unitats.
- Unitat helitransportada: amb un helicòpter amb tecnologia de transmissió, un pilot i un operador de càmera. Actua a tot el territori valencià.

Brigades rurals d'emergència

Són brigades d'extinció però també poden realitzar funcions de vigilància i prevenció durant els dies en què es declara nivell de preemergència davant del risc d'incendis (Previfoc) 2 i 3. Destacar la presència d'aquesta brigada ubicada en el Parc Natural de forma permanent a la caseta de Peons Caminers CV-797 km 5.5, al llarg de tot l'any. Està composta per cinc persones

i una autobomba de 3500 l. amb conductor. Durant els dies declarats d'alerta 3 o preemergència extrema realitza labors de vigilància en la comarca i en el parc Natural.

Agents Mediambientals

El Parc Natural del Carrascal de la Font Roja i la seua zona PORN exerceixen les seues tasques els Agents Mediambientals. Els Agents Mediambientals en la seua diversitat de tasques realitzen una vigilància i control en el Parc Natural de l'ús del foc i dels incendis forestals. Cal destacar el control dels dipòsits d'aigua per a l'extinció d'incendis forestals (Menejador i Sant Antoni).

Cossos de seguretat

Els dies que es declara Alerta 3, les dotacions de seguretat (Guàrdia Civil, Policia Autonòmica i Policia Local) poden afegir-se a les tasques de vigilància i prevenció d'incendis.

Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural

Els membres que integren la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural col·laboren, i especialment als dies d'Alerta 3, a les tasques de vigilància i prevenció d'incendis forestals.

3.2. Incendis forestals

L'any 2016 l'àmbit del Parc Natural de la Font Roja no ha patit cap incendi forestal. Cal assenyalar que no s'inclouen els incendis que afecten terrenys no forestals (informació facilitada pel PATFOR i el part d'incendi realitzat pels Agents Mediambientals).

3.3. Actuacions de prevenció

El Pla de Prevenció d'Incendis Forestals al Parc Natural del Carrascal de la Font Roja (aprovat per Resolució de 4 de juny de 2006, del Conseller de Territori i habitatge, DOGV núm. 5299) suposa un document bàsic en relació al tractament de la prevenció d'incendis des d'una perspectiva global, arreplegant en un únic document les actuacions, legislació, projectes i infraestructures.

Projecte de millora de la pista del Menejador

En setembre de 2016, s'executa el Projecte de Millora de la capa de rodament de la pista forestal del Menejador, en el tram des de l'àrea recreativa de la Font Roja fins al mas de Foiaderetes. Es realitzen tasques de manteniment, anivellament, i millora de drenatge, així com el formigonat de diferents segments on el pendent és molt acusat, la qual cosa provocava reiterats problemes d'acarcament. El projecte ha estat executat per la Secció Forestal d'Alacant de la Conselleria de Medi Ambient.

Brigada de Conservació i Manteniment

Manteniment adient de la vegetació a **les pistes forestals** incloses en el Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural del de la Font Roja. Igualment cal assenyalar l'ajuda als propietaris en l'execució de pistes forestals incloses al Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural de la Font Roja.

Manteniment de les **àrees recreatives** i zones enjardinades, mitjançant el desbrossament i poda de la vegetació circumdant que per una banda disminueix el risc de propagació d'un possible incendi, i per l'altra, proporciona zones en bon estat de manteniment per als visitants. Al mateix temps, s'evita l'ús del foc i les cremes, principalment per estelat de les restes vegetals, tant des del mateix Parc com per alguns propietaris privats en zones especialment perilloses. Amb les restes de poda també s'abasteix de llenya els paellers de Sant Antoni i la caseta de vigilància de Menejador.

Treballs de desbrossament i neteja de restes vegetals en pistes forestals per part de la Brigada de Conservació i Manteniment

Clausura temporal de paellers

A causa de les condicions de sequera climàtica, per resolució de la Direcció General del Medi Natural, es clausuren els paellers de Sant Antoni a l'àmbit del Parc Natural de la Font Roja, des de començament del mes de març fins al 30 de setembre de 2016. Les instal·lacions són tancades amb una xarxa metàl·lica amb la col·locació d'un cartell informatiu.

Torreta de Vigilància forestal de Sant Antoni

El Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi du a terme el projecte d'instal·lació d'una torreta de fusta de vigilància forestal en l'àrea de la muntanya pública de Sant Antoni. La torreta està situada a l'extrem nord-est del pinar de Sant Antoni i dona cobertura visual de gran part de la Foia d'Alcoi (nucli urbà i serres circumdants). L'objectiu de la instal·lació és dotar d'una infraestructura i punt de referència per als grups de voluntaris que fan tasques de vigilància i prevenció forestals durant els mesos d'estiu.

4. GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ

4.1. Programa de conservació de Flora

El conjunt de vegetació que presenta el Carrascal de la Font Roja és resultat de la distribució natural de la flora i els efectes de l'ancestral activitat humana. En aquest sentit es modela un paisatge format per diversos ambients, uns més naturals, i altres clarament antropitzats. De tots ells destaquen determinades àrees boscoses com són les pinedes, carrascars, etc., d'altres com són les zones de matollars, o altres com els prats, els cultius de cereals i fruiters de secà, les àrees amb vegetació rupícola o amb vegetació de ribera.

Objectius

- Protegir i conservar les espècies endèmiques, rares o amenaçades presents en el Parc Natural.
- Protegir i conservar les poblacions d'espècies i varietats genètiques existents que tinguen caràcter emblemàtic per la seua singularitat, fragilitat, representativitat i estat de conservació.
- Corregir i minimitzar els impactes ocasionats per l'activitat humana fomentant la conservació d'espècies de gran interès.

4.1.1. Gestió i manteniment del Viver Forestal

El Parc Natural de la Font Roja disposa d'un Viver Forestal com a eina important on poder produir planta pròpia de qualitat, apta per a treballs de conservació, i contribuir així a la conservació dels ecosistemes i poblacions d'espècies més notables. Aquest projecte el desenvolupa fonamentalment la Brigada de Conservació i Manteniment. Ocasionalment també es realitzen al viver diverses activitats d'educació, formació o sensibilització mediambiental.

Objectius

- Planificació i producció de planta forestal de qualitat d'espècies vegetals pròpies amb la procedència del Carrascal de la Font Roja per realitzar treballs de restauració i repoblació forestal.
- Producció de planta per als projectes de conservació del Parc Natural.
- Fomentar la utilització d'espècies vegetals autòctones, tan forestals com varietats agrícoles tradicionals.
- Col·laboració en la producció de planta per als treballs de la Brigada de Biodiversitat en la restauració de les diferents microreserves i altres indrets de la província d'Alacant.
- Realitzar activitats formatives, didàctiques i de sensibilització a les instal·lacions del viver.

Actuacions realitzades en 2016

- Manteniment de les instal·lacions; hivernacle, sistema de reg, etc.
- Recol·lecció estacional de llavors de diverses espècies forestals
- Repicat i producció de plançons de les espècies vegetals.

- Planificació de la gestió del viver, tenint en compte el subministrament conjunt per als Parcs Naturals de la Font Roja i de la Serra de Mariola.
- Treballs de reproducció d'espècies prioritàries per part de la brigada de Biodiversitat per a les actuacions en diferents microreserves de flora de la província d'Alacant.
- Atenció de visites guiades de caràcter formatiu i de sensibilització ambiental a les instal·lacions del viver.
- Col·laboració en les tasques del viver per part d'alumnes en pràctiques de Cicle Formatiu
- Col·laboració en tasques del viver del grup de voluntaris Fundació Diagrama.
- Gestió administrativa i subministrament de plançons a entitats locals o propietaris del Parc Natural de la Font Roja per a distintes actuacions de restauració.

A la campanya 2016, el Viver Forestal de la Font Roja ha lliurat 3.115 plançons de 12 espècies, per a la realització de diferents actuacions de repoblació o regeneració de diferents zones:

Espècie	Núm. planta
<i>Acer granatense</i>	290
<i>Celtis australis</i>	300
<i>Crataegus monogyna</i>	150
<i>Fraxinus ornus</i>	300
<i>Malus domestica</i>	20
<i>Prunus spinosa</i>	50
<i>Quercus coccifera</i>	210
<i>Quercus faginea</i>	500
<i>Quercus rotundifolia</i>	925
<i>Sorbus domestica</i>	200
<i>Sorbus torminalis</i>	70
<i>Viburnum tinus</i>	100
TOTAL	3.115

Millora de les instal·lacions del viver forestal de la Font Roja

Entre juny i setembre de 2016 es realitzen diverses actuacions de millora de les instal·lacions del viver, amb l'acció conjunta del personal de la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc i el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi:

- Reparació de l'antiga bassa, impermeabilització de la bassa amb la finalitat d'emmagatzemar les aigües sobrants de la depuradora d'aigües residuals de la Font Roja, i utilitzar així aquestes aigües com a principal sistema de reg de la planta del viver.

- Conducció soterrada de les aigües sobrants de la depuradora d'aigües residuals a la bassa reparada del viver. També s'arreglen amb una canal soterrada les aigües sobrants de la font dels Xops.
- Dotació d'instal·lació elèctrica a l'umbracle principal del viver.
- Construcció de diverses arquetes de registre de la canalització d'aigua soterrada i de corrent elèctrica.

Treballs de millora i revestiment de la bassa del viver per a emmagatzemar les aigües sobrants de la depuradora

4.1.2. Prospecció de *Lymantria dispar*

Les activitats d'aquest projecte s'han desenvolupat entre juliol i octubre de 2016. Les prospeccions es realitzen amb periodicitat anual per part de la Conselleria d'Agricultura i Medi Ambient. L'any 2016 s'han dut a terme per part dels Agents Mediambientals assignats a l'espai natural amb la col·laboració de la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural. Es tracta de repassar unes trampes situades per diverses localitzacions del Parc Natural en els quals es fa un compte de mascles per a preveure l'evolució de l'eruga defoliadora i així poder anticipar pics de població que puguin convertir-se en espècie plaga de *Quercus sp.*

4.2. Programa de conservació de Fauna

El Parc Natural del Carrascal de la Font Roja representa un entorn amb gran diversitat d'ambients que, en general, presenten un bon estat de conservació. És en aquests ambients on es dóna una representació variada de la fauna associada als ecosistemes que representen aquests indrets. En aquest sentit, al Parc Natural es fomenten les mesures oportunes dirigides a la conservació i la millora de les poblacions d'espècies animals d'interès existents a l'àmbit de gestió. Des del Parc Natural de la Font Roja es coordinen i gestionen els projectes relacionats amb aquest programa els quals, en la seua major part, vénen dirigits per les diferents Universitats que investiguen al Parc Natural.

Objectius

- Protegir i conservar les poblacions d'espècies de fauna existents al Parc, amb caràcter emblemàtic per la seua singularitat, representativitat, fragilitat i estat de conservació.
- Corregir i minimitzar els impactes derivats de l'activitat humana, que puguen ser causa de la minva de la diversitat faunística.
- Fomentar l'activitat investigadora dels diferents grups faunístics per tal de millorar el seu coneixement i distribució al Parc Natural.

4.2.1. Adequació i millora de punts d'aigua

Al Parc hi ha una xarxa d'abeuradors a disposició de la fauna, principalment per als períodes estivals, quan l'aigua és un factor crític en la vida dels animals al clima mediterrani. Aquesta activitat la desenvolupa fonamentalment la Brigada de Conservació i Manteniment. Durant els mesos d'estiu els treballs se centren en l'ompliment i tasques de manteniment dels dipòsits de cada abeurador.

Objectius específics

- Disposar d'una xarxa estratègica d'abeuradors per a què les diferents comunitats faunístiques puguen superar favorablement l'època estival, i fomentar l'existència d'altres.
- Disposar de punts de reproducció per diverses espècies d'amfibis.

Actuacions realitzades en 2016

- Neteja i reparació de diversos abeuradors.
- Adaptació d'abeuradors per evitar danys ocasionats per rosegadors.
- Revisió periòdica i ompliment d'abeuradors.

Com ha passat als darrers anys, els resultats obtinguts han sigut la disposició d'una xarxa d'abeuradors on les diferents comunitats de fauna han disposat d'un recurs molt escàs a l'època estival al Parc Natural.

4.3. Programa de conservació d'Habitats

Al Parc Natural del Carrascal de la Font Roja es poden diferenciar els següents hàbitats: carrascal d'ombria, bosc de caducifolis, matollar de solana, vegetació rupícola, vegetació de runars, pinedes i conreus. La seua conservació depèn, en gran mesura, de la preservació del patrimoni natural de la Font Roja, i aquesta és una de les principals raons per la qual el Parc Natural aposta pel desenvolupament d'aquest programa de conservació.

Objectius

- Protegir i conservar els ecosistemes més notables, les espècies i els processos ecològics que els conformen.
- Corregir i minimitzar els impactes creats per l'activitat humana i fomentar la regeneració i la restauració d'àrees d'interès. Realitzar un seguiment i control de les diferents actuacions que es desenvolupen als diversos hàbitats definits dins de l'àmbit del Parc Natural.

4.3.1. Recuperació entorn agrícola Font de Celedón i Font de Tetuan

Amb la idea de recuperar el tipus de conjunt agrícola vinculat a l'ús tradicional d'un mas es dissenya un projecte global per a conservar aquest tipus d'hàbitat. Als antics bancals del mas de Tetuan i al voltant de la font del mas de Celedón es recuperen espècies de fruiters i es treballa la terra. El projecte s'ha dut a terme de manera conjunta per l'Equip Tècnic i la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural.

Objectius

- Recuperació d'espècies de fruiters en vies de desaparició i d'interès etnoagrari.
- Augmentar i afavorir la presència d'espècies vegetals amb baies i fruits per a la fauna.
- Manteniment de punts d'aigua per a la reproducció d'amfibis.

Actuacions realitzades en 2016

- La brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural realitza al mes de febrer l'entrecava de cada peu d'arbre plantat i s'abona. Es treballen tres varietats de perera (*Pyrus communis*) de l'any anterior.
- Revisió del reg per degoteig dels fruitals repoblats als bancals del mas de Tetuan i del mas de Celedón. Manteniment anual de la galeria de captació d'aigua que abasteix a les antigues basses de reg, de vital importància per a la reproducció dels amfibis.

4.3.2. Actuacions de la Brigada Red Natura 2000

Informació facilitada pel Servei de Vida Silvestre

L'activitat que du a terme la Brigada de Red Natura 2000 es realitza normalment dins de l'àmbit provincial i totes les actuacions són programades mensualment en les respectives

reunions provincials. Al Parc Natural de la Font Roja actua la Brigada Nord adscrita al Servei de Vida Silvestre.

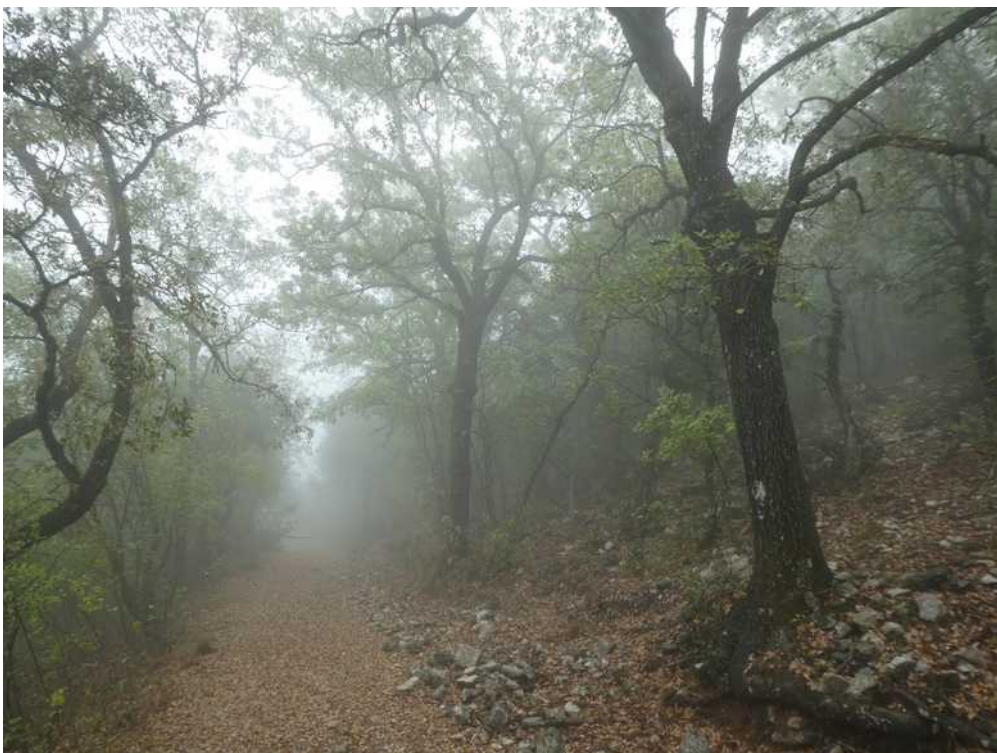
Principals actuacions realitzades

Principalment les actuacions es fan sobre zones de microreserves de flora i altres enclavaments d'interés. També es tracta amb la recol·lecció de llavors d'espècies rares, endèmiques i amenaçades (REA) especificades en els Plans de Gestió, reforços poblacionals amb planta REA en microreserves de flora i treballs de manteniment postplantació d'espècies de flora (col·locació de protectors, regs estivals, etc.). Eliminació d'espècies al·lòctones invasores (EEI)

Actuacions realitzades al Parc Natural de la Font Roja

- Durant la primavera i estiu de 2016, s'han tractat els nuclis coneguts de *Cylindropuntia pallida* dins dels límits del Parc Natural. Es retiren 33 exemplars i es fumiga 781 exemplars dues passades amb "Garlón 1%".
- Neteja i tasques de manteniment del viver forestal

El total invertit en jornades de feina/euros en el Parc Natural del Carrascal de la Font Roja és de **1905,52 €** per a l'any 2016.

Roureda de *Quercus faginea* situada a la microreserva del Menejador

4.3. Programa d'adquisició i millora del coneixement

El recull de dades, la realització de censos, catàlegs i seguiments al Parc resulta una tasca important per a la gestió de l'espai protegit. Aquestes activitats revelen una informació clau per tal de conèixer millor els ecosistemes existents i les espècies que alberguen, la distribució i el seu estatus. Nombrosos projectes d'investigació que es porten a terme a l'espai protegit, necessiten aquests reculls i seguiments que formen moltes vegades bons punts de partida per a abordar els diferents estudis.

Objectius

Dotar de mecanismes i definir criteris per a inventari, seguiment i/o investigació aplicada a la gestió sobre els sistemes biofísics i culturals existents en els espais naturals i en altres zones d'interès del PORN, i/o per al seguiment de l'ordenació i la gestió dels espais naturals i del PRUG i PORN.

4.4.1. Activitat científica i línies d'Investigació

La investigació científica és un recurs imprescindible per tal d'aprofundir en el coneixement dels valors de l'espai natural, la seua problemàtica i es considera absolutament necessària per a facilitar possibles solucions i facilitar la gestió del mateix.

Les línies d'investigació amb prioritat hauran de ser les encaminades cap a la conservació de les espècies protegides, rares i amenaçades o d'elevat interès científic, i dels ecosistemes i hàbitats d'interès recollits al Reial Decret 1997/1995, la investigació ecològica aplicada dirigida cap a l'experimentació de tècniques de restauració de la coberta vegetal autòctona, la investigació bàsica destinada al coneixement de la biodiversitat i de la funció dels organismes i dels sistemes naturals, la investigació dirigida cap a la gestió dels espais naturals protegits i de l'efecte de l'ús públic sobre els organismes i sistemes naturals, i la investigació etnogràfica i arqueològica.

Objectiu

- Promoure i regular la investigació científica en tots els seus aspectes, amb l'objecte de conèixer i difondre el medi natural característic de l'àmbit del Parc Natural, els processos que ho determinen, avaluar el seu estat i fixar els criteris d'intervenció per a la seua conservació.

Línies d'investigació

El Parc Natural de la Font Roja controla i gestiona els diferents tràmits per a desenvolupar l'activitat científica juntament amb cada departament del Servei Central o Territorial de la Conselleria de Medi Ambient el qual autoritza la conveniència de cada estudio.

ENTITAT	LOCALITAT	ESTUDI REALITZAT	PERÍODE
GALA - Grup de Receptació Llimera Alacantina (Antonio Zaragoza Llenes)	La Vila Joiosa	Anellament científic d'aus a la font dels Paellers i font dels Xops	Juliol - agost 2016
Parc Natural del Carrascar de la Font Roja	Alcoi	Anellament científic i seguiment dels aus forestals	Any 2016
Grup Reiet d'Anellament	Alacant	Anellament científic d'aus forestals	Any 2016
Universitat d'Alacant	Sant Vicent del Raspeig	Recollida de trampes de fullaraca, ombria Menejador	Any 2016
Universitat d'Alacant. Departament d'Entomologia CIBIO	Sant Vicent del Raspeig	Factors que modulen la comunitat d'insectes saproxílicos en el bosque mediterráneo.	Any 2016
Museu d'Història Nacional de Viena (Àustria)	Viena (Àustria)	Recol·leció de mostres vegetals	Març – juliol 2016
Universitat Politècnica de València. Enginyeria Forestal.	València	Utilització de carbó vegetal (biochar) com a substrat per a la producció de plàntula en viver forestal	Any 2016
Universitat d'Alacant. Departament d'Entomologia CIBIO	Sant Vicent del Raspeig	Factors que modulen la comunitat d'insectes saproxílicos en el bosque mediterráneo a escala espacio-temporal.	Any 2016
Universitat d'Alacant. Departament d'Entomologia CIBIO	Sant Vicent del Raspeig	Interaccions entre comunitats d'insectes y quercíneas en el bosc mediterrani.	Any 2016
CSIC. Departamento de Biogeografía y Cambio Global del Museo Natural de Ciencias Naturales	Madrid	Vulnerabilidad de los encinares al cambio climático: mecanismos e influencia del manejo histórico sobre los servicios ecosistémicos.	Any 2016
Universitat de València. Facultat de Farmàcia, Dpt. Biologia Vegetal	Burjassot. València	Embriogènesi somàtica en <i>Quercus ilex</i> (L) i <i>Pinus pinaster</i> (Aiton): millora del procés i possibilitats del sistema per a generar genotips tolerants a estrés.	Any 2016
ADHIF (Asociació defensora de herbíboros contra incendios forestales)	Alcoi	Actividad de fototrampeo para el control de ungulados.	Any 2016
Alumna de Màster en gestió d'Espais Naturals Protegits. Europarc	Elda	Llicenciada en Ciències Ambientals realitza projecte fi de Màster sobre "Regulació de carreres de muntanya a la Font Roja"	Jun – Des 2016

4.4.2. Banc de Dades de la Biodiversitat

Des de l'any 2009 el Parc Natural de la Font Roja estableix la seua col·laboració amb el Banc de Dades de la Biodiversitat de la Comunitat Valenciana (BDBC) de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient. Es tracta de generar una informació el més completa possible de les espècies de flora i fauna, respecte a la seua ubicació dins del territori. Aquest treball genera una informació molt valuosa per a posteriors estudis científics d'investigadors i naturalistes, que pot relacionar-se amb models de distribució al territori, o per a la presa de decisions a la gestió del Parc Natural. El projecte compta amb la participació de l'Equip Tècnic, la Brigada de Conservació i Manteniment i els Agents Mediambientals.

Objectius específics

- Conèixer amb la màxima amplitud la quantitat d'espècies de flora i fauna que es distribueixen al Parc Natural i el seu àmbit d'influència.
- Detectar l'abundància de cada una de les espècies de fauna (vertebrada i invertebrada) i flora (vascular i no vascular) que es poden trobar a l'espai natural i el seu àmbit d'influència.

Actuacions realitzades en 2016

La participació en la recollida de dades de flora i fauna del Parc Natural de la Font Roja per a la seua inclusió al BDBC és una de les activitats diàries que es duen a terme. S'incorporen dades de flora seguint el cicle biològic anual de les diferents espècies, intentant abastar el territori més gran possible amb l'objectiu d'augmentar el coneixement de la distribució de les diferents espècies de flora dins de l'Espai Natural.

Grup de muflons (*Ovis musimon*) que freqüenten l'àrea recreativa de la Font Roja a primeres hores del dia durant els mesos de primavera i estiu.

Amb les espècies de fauna es segueix la mateixa metodologia per als grups de mamífers, rèptils, amfibis i invertebrats. Només al grup de les aus hi ha certs condicionants per a l'hora d'incloure'ls al BDBC com és la temporada de nidificació d'algunes espècies. Es mostra un especial interès en la recollida de dades d'invertebrats, grup faunístic que mostra una manca d'informació relativa a espècies que habiten en el Carrascal i la seua zona d'influència i la seua distribució dins dels diferents ecosistemes. L'any 2016 s'han incorporat al Banc de Dades de la Biodiversitat de la Conselleria, 377 cites que pertanyen a 127 espècies, desglossades de la següent manera.

Grups	Núm. espècies	Núm. cites
Flora	27	69
Invertebrats	44	91
Amfibis	4	9
Rèptils	7	12
Aus	33	100
Mamífers	12	96

4.4.3. Fotoidentificació d'invertebrats

Amb tota probabilitat, el grup dels invertebrats, és el grup faunístic del qual menys informació es té al Parc Natural del Carrascal de la Font Roja i a la seua àrea d'influència. Des del mes de gener de 2009 l'Equip Tècnic del Parc Natural, en col·laboració amb entomòlegs del Museu Valencià d'Història Natural, inicia aquest projecte que consisteix en la identificació de diferents espècies d'invertebrats mitjançant fotografies.

Objectius específics

- Conèixer les diferents espècies d'invertebrats que habiten a la serra del Carrascal i la seua àrea d'influència.
- Ampliar el llistat del nombre d'espècies presents al Parc Natural.
- Crear un arxiu fotogràfic de les diferents espècies d'invertebrats en el mateix Parc Natural.

Actuacions realitzades en 2016

Igual que els darrers anys, les fotografies preses dels invertebrats que l'equip tècnic del Parc no pot identificar són enviades a la pàgina web www.biodiversidadvirtual.com, on algunes de les fotografies són identificades. Aquesta identificació és corroborada mitjançant diferents bancs fotogràfics d'entomofauna. Passat aquest procés s'inclouen al Banc de Dades de la Biodiversitat (BDB), anotant en observacions com a "Fotografiat" per a una possible segona

opinió. Per regla general, són cites validades pel *validador* d'invertebrats del BDB. La retroalimentació contínua d'informació i coneixement de les espècies d'invertebrats augmenta a poc a poc la facilitat d'identificació amb el consegüent augment d'informació. Totes les dades arreplegades són incorporades al Banc de Dades de la Biodiversitat de la Comunitat Valenciana.

El més destacable una espècie de papallona nocturna, *Eunomos quercaria* no citada ni llistada al Banc de Dades de la Biodiversitat de la Conselleria, ja que és la 1ª cita per al Parc Natural, per al terme municipal d'Alcoi i per a les comarques d'Alacant. També destaca la cita d'altra papallona nocturna, *Pseudozarba bipartita*, que constitueix la 1a cita d'aquesta espècie al Parc Natural.

Espècie	1ª Cita P.N.	1ª cita província	1ª cita BDB	Afegeixen cites
<i>Acmaeodera degener</i>				X
<i>Adactylotis gesticularia</i>				X
<i>Anthocharis euphenoides</i>				X
<i>Apis mel·lífera</i>				X
<i>Aporophila nigra</i>				X
<i>Argynis Pandora</i>				X
<i>Autographa gamma</i>				X
<i>Blaps lusitanica</i>				X
<i>Calliptamus barbar-vos</i>				X
<i>Capnodes tenebrionis</i>				X
<i>Catephia alchymista</i>				X
<i>Catocala conjuncta</i>				X
<i>Catocala elocata</i>				X
<i>Chrysolina americana</i>				X
<i>Chrysolina bankii</i>				X
<i>Coccinella septempunctata</i>				X
<i>Colias croceus</i>				X
<i>Coscinia cribraria</i>				X
<i>Crocallis dardonaria</i>				X
<i>Distoleon tetragrammicus</i>				X
<i>Ecleora solieraria</i>				X
<i>Eliema sp.</i>				X
<i>Epirrhoe galiata</i>				X
<i>Eunomos quercaria</i>	X	X	X	
<i>Eupithecia semigraphata</i>				X
<i>Eusparassus dufouri</i>				X
<i>Exosoma lusitanicum</i>				X
<i>Gonepteryx Cleòpatra</i>				X
<i>Gonepteryx rhamni</i>				X
<i>Graphosoma lineatum</i>				X
<i>Harpyia milhauseri</i>				X
<i>Hipparchia fidia</i>				X

<i>Hogna radiata</i>				X
<i>Hyles euphorbiae</i>				X
<i>Hypparchia hermione</i>				X
<i>Hypparchia sèmele</i>				X
<i>Idaea carvalhoi</i>				X
<i>Idaea degeneraria</i>				X
<i>Iphiclides podalirius</i>				X
<i>Iris oratòria</i>				X
<i>Lampides baeticus</i>				X
<i>Leucochlaena oditis</i>				X
<i>Leptoglossus occidentalis</i>				X
<i>Lophoterges millierei</i>				X
<i>Lucanus barbarossa</i>				X
<i>Macroglossum stellatarum</i>				X
<i>Maniola jurtina</i>				X
<i>Myrrha octodecimguttata</i>				X
<i>Nymphalis polycloros</i>				X
<i>Oedipoda caerulescens</i>				X
<i>Oryctes nasicornis</i>				X
<i>Palpita vitrealis</i>				X
<i>Papilio machaon</i>				X
<i>Peribatodes ilicaria</i>				X
<i>Phyllodesma suberifolia</i>				X
<i>Pieris brassicae</i>				X
<i>Polymixis dubia</i>				X
<i>Pseudozarba bipartida</i>	X			
<i>Pyronia bathseba</i>				X
<i>Rhometra sacraria</i>				X
<i>Rhoptria asperaria</i>				X
<i>Satúrnia pyri</i>				X
<i>Satyryx actaea</i>				X
<i>Scopula submutata</i>				X
<i>Scutigera coleoptrata</i>				X
<i>Synema globosum</i>				X
<i>Thaumetopoea pityocampa</i>				X
<i>Thyreonotus corsicus</i>				X
<i>Vanessa atalanta</i>				X
<i>Vanessa cardui</i>				X
<i>Volucella zonaria</i>				X
<i>Watsonalla uncinula</i>				X

Espècie	1ª Cita PN	1ª cita província	1ª cita BDB	Afegeixen cites
---------	------------	-------------------	-------------	-----------------

72	2	1	1	70
----	---	---	---	----

4.4.4. Seguiment mortalitat de vertebrats a la CV-797

Des de l'any 2000 s'arreglen cites d'aquests atropellaments de manera sistemàtica en la CV-797 d'accés al Parc Natural de la Font Roja. El trànsit de vehicles per les carreteres i els atropellaments ocasionats incideixen directament sobre certes espècies de fauna, constituint en casos concrets un dels factors que limiten la dispersió de les poblacions. Aquest projecte parteix de la iniciativa de l'Equip Tècnic amb la col·laboració de la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural. Al temps també els recullen dades i cites que aporten altres observadors puntuals els Agents Mediambientals i altre personal vinculat al Parc Natural.

Objectius

- Realitzar un seguiment a llarg termini sobre l'impacte de la carretera d'accés al Parc Natural sobre els diferents grups faunístics que viuen a la serra.
- Determinar l'estacionalitat dels atropellaments.
- Descriure les principals espècies i grups faunístics afectats.
- Detectar els punts negres d'atropellaments de fauna a la carretera.

Actuacions realitzades en 2016

- Seguiment diari dels animals trobats atropellats a la carretera d'accés al Parc Natural.
- Determinació de l'espècie i del sexe quan era possible.
- Georeferenciació del punt on es localitza l'atropellament.
- Incorporació de les cites al Banc de Dades de la Biodiversitat de la Comunitat Valenciana.

Al llarg de l'any 2016 s'han comptabilitzat 21 animals atropellats a la carretera d'accés al Parc Natural de 13 espècies diferents. Cal destacar que, de segur, aquest no és el nombre real dels atropellaments produïts a la carretera, ja que alguns dels animals que hagen sigut atropellats, no seran detectats a causa del fet que poden haver sigut eliminats de la carretera per altres animals oportunistes com raboses o blanques. A la següent taula es presenten els resultats finals de l'any 2016, especificant el nombre d'exemplars trobats per espècie.

Percentatge per grups faunístics de les dades d'atropellament 2016. Prenen com a referència els grups faunístics, la distribució i percentatges és la següent: mamífers: 5 ex. (23'80 %), aus: 8 ex. (38'09 %), rèptils 5 ex. (23'80 %) i amfibis: 3 ex. (14'28 %)

Espècie	Individus atropellats 2016	%
<i>Bufo bufo</i>	3	14'28 %
<i>Hemorrhois hippocrepis</i>	1	4'76 %
<i>Malpolon monspessulanus</i>	1	4'76 %
<i>Vipera latastei</i>	1	4'76 %
<i>Rinechis scalaris</i>	2	9'52 %
<i>Aegithalos caudatus</i>	1	4'76 %

<i>Columba palumbus</i>	1	4`76 %
<i>Erithacus rubecula</i>	4	19`04 %
<i>Strix aluco</i>	1	4`76 %
<i>Turdus philomelos</i>	1	4`76 %
<i>Oryctolagus cuniculus</i>	1	4`76 %
<i>Sciurus Vulgaris</i>	1	4`76 %
<i>Apodemus sylvaticus</i>	3	14`28 %
TOTAL	21	100%

Tram de la carretera CV-797 d'accés a la Font Roja

4.4.5. Anellament científic d'aus forestals

Projecte encetat l'any 2002 com a Estació d'Esforç Constant (EEC) d'anellament científic d'aus al Parc Natural, amb l'objectiu de conèixer diferents paràmetres com ara abundància, dispersió i supervivència, les poblacions de les diferents espècies d'aus que habiten a l'Espai Natural. Es realitza una sessió setmanal d'anellament en la Font de Celedón.

L'esmentada estació es troba inclosa dins de la xarxa d'estacions d'anellaments del programa PASER (Pla d'Anellament de Seguiment d'Espècies Reproductores) promogut per SEO/Birdlife (Societat Espanyola d'Ornitologia). L'objectiu fonamental del programa PASER és obtenir, mitjançant dades d'anellament, informació sobre les tendències poblacionals de les aus nidificants en el nostre país.

Objectius específics

- Coneixement de la situació de les diferents poblacions de les espècies forestals que habiten la serra del Carrascal.
- Supervivència de les aus marcades a llarg termini.
- Dispersió de les aus marcades dins de la mateixa serra i en les serres pròximes.
- Fluctuació i fenologia de les diferents espècies d'aus al llarg del temps.
- Coneixement de la biometria de diferents espècies característiques de carrascars madurs i boscos mixtos: *Erithacus rubecula*, *Fringilla coelebs*, *Periparus ater*, *Parus major*, *Cyanistes caeruleus*, *Loxia curvirostra*, *Phylloscopus ibericus*, *Sylvia atricapilla*.

Actuacions realitzades en 2016

L'Estació d'Esforç Constant contempla el muntatge setmanal de l'Estació, on s'instal·len diverses bateries de xarxes japoneses, sempre en el mateix nombre i en la mateixa ubicació i durant el mateix nombre d'hores, des de l'eixida del sol fins quatre hores després. Tant l'Estació d'Esforç de la Font de Celedón com les activitats estivals d'anellament en la Font de Tetuan comporten un manteniment de la vegetació en la zona on s'instal·len les xarxes. Per a això es requereix la intervenció de la Brigada de Conservació i Manteniment, la qual realitza desbrossaments selectius i podes localitzades. Totes les dades arreplegades en cada sessió de l'EEC són incorporades al Banc de Dades de la Biodiversitat de la Comunitat Valenciana. Els resultats de l'Estació d'anellament d'Esforç Constant Font Roja l'any 2016 són els que es mostren a la següent taula:

Espècie	Núm captures	Primers anellaments	Controls aus ja anellades
<i>Aegithalos caudatus</i>	22	20	2
<i>Carduelis carduelis</i>	1	1	0
<i>Carduelis chloris</i>	1	1	0
<i>Certhia brachydactyla</i>	7	4	3

<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	4	3	1
<i>Columba palumbus</i>	1	1	0
<i>Emberiza cirius</i>	14	12	2
<i>Erithacus rubecula</i>	170	121	49
<i>Ficedula hypoleuca</i>	1	1	0
<i>Fringilla coelebs</i>	3	3	0
<i>Garrulus glandarius</i>	5	5	0
<i>Hippolais polyglotta</i>	2	1	1
<i>Luscinia megarhynchos</i>	3	2	1
<i>Periparus ater</i>	6	6	0
<i>Cyanistes caeruleus</i>	6	4	2
<i>Lophophanes Cristatus</i>	7	2	5
<i>Parus major</i>	5	4	1
<i>Phoenicurus ochruros</i>	2	2	0
<i>Phylloscopus bonelli</i>	4	4	0
<i>Phylloscopus ibericus</i>	1	1	0
<i>Sylvia atricapilla</i>	33	29	4
<i>Sylvia cantillans</i>	2	2	0
<i>Sylvia melanocephala</i>	7	5	2
<i>Turdus merula</i>	16	14	2
<i>Turdus philomelos</i>	3	3	0

Estació Paser 4111 Font Roja – Paser/SEO-Birdlife

Des de l'any 2005 l'Estació d'Esforç Constant (EEC) d'anellament científic del Parc Natural, està inclosa dins la xarxa d'estacions d'anellament del programa PASER (Programa de Anillamiento de Seguimiento de Especies Reproductoras) promogut per SEO/Birdlife.

Els resultats de la temporada reproductora de l'any 2016 es mostren a la taula següent, on es recullen les espècies amb les captures produïdes durant el transcurs de les sessions incloses dins del programa Paser. En aquest any 2016 s'han realitzat 126 captures corresponents a 19 espècies d'aus, de les quals 107 captures són primers anellaments i 19 captures són recuperacions d'aus ja anellades en anys anteriors.

Espècie	Núm captures	Primers anellaments	Controls aus ja anellades
<i>Aegithalos caudatus</i>	21	20	1
<i>Carduelis carduelis</i>	1	1	0
<i>Certhia brachydactyla</i>	5	4	1
<i>Emberiza cirrus</i>	11	10	1
<i>Erithacus rubecula</i>	38	30	8
<i>Fringilla coelebs</i>	2	2	0
<i>Garrulus glandarius</i>	2	2	0
<i>Hippolais polyglotta</i>	2	1	1
<i>Luscinia megarhynchos</i>	2	2	0
<i>Periparus ater</i>	4	4	0
<i>Cyanistes caeruleus</i>	3	2	1
<i>Lophophanes Cristatus</i>	2	0	2
<i>Parus major</i>	5	4	1
<i>Phylloscopus bonelli</i>	4	4	0
<i>Phylloscopus ibericus</i>	1	1	0
<i>Sylvia atricapilla</i>	6	5	1
<i>Sylvia cantillans</i>	2	2	0
<i>Sylvia Melanocephala</i>	4	3	1
<i>Turdus merula</i>	11	10	1
	126	107	19

4.4.6. Seguiment amb webcam del niu de l'àguila de panxa-blanca

A finals de 2015 es realitza la instal·lació d'una webcam al niu habitual de cria de l'àguila de panxa-blanca. L'actuació compta amb la supervisió del Servei de Biodiversitat i Vida Silvestre de la Conselleria de Medi Ambient, el suport econòmic del Departament de Medi Ambient i la participació tècnica de l'agrupació local ACIF-Alcoi, la qual realitza tota la instal·lació i mitjans tècnics de funcionament remot. El personal del Parc Natural coordina l'actuació.

Considerant a l'àguila de panxa-blanca com una espècie emblemàtica en les muntanyes d'interior de l'àmbit mediterrani, es realitza aquest sistema de seguiment del niu. Els objectius se centren a establir vincles afectius i de coneixement amb la població local que afavorisquen la conservació de l'espècie, i alhora conscienciar al públic visitant sobre l'existència de l'espècie. A banda, el projecte inclou una campanya de sensibilització d'aquesta espècie adreçada als escolars.

En 2016, l'àguila de panxa-blanca freqüenta la zona i el niu habitual de cria al Parc Natural, però finalment no tria aquest indret per realitzar el procés de nidificació, la qual cosa impedeix fer el seguiment remot previst. En qualsevol cas, la nidificació definitiva es produeix a altre lloc dins l'àrea de protecció del Parc Natural de la Font Roja. Estem a l'espera que els darrers anys pugui dur-se a terme aquest seguiment, i fer-ho visible de manera oberta a qualsevol usuari de la pàgina web o altres suports telemàtics.

Imatge capturada per la web-cam que demostra la presència de l'àguila de panxa blanca al niu

4.4.7. Creació de la Comissió Científica de la Font Roja

Al fil del fet comentat en la reunió del Consell de Protecció del 20/05/2016, sobre la necessitat de conèixer millor el territori i de tenir en compte criteris científics sobre la presa de decisions en la gestió de determinats assumptes, el 14/07/2016 es convoca a una sèrie de membres del Consell de Protecció a formar part d'aquest comitè. En aquesta jornada es tracten diversos assumptes sobre la manca de coneixement en alguns aspectes del medi natural.

El 20/10/2016 es celebra una nova reunió de la Comissió Científica i es concreten detalls del funcionament, la incorporació de nous membres en la comissió, així com la possibilitat de tornar a celebrar unes Jornades Científiques al Parc Natural i la nova edició de la revista científica Iberis en 2017.

També s'acorda que aquesta Comissió científica de la Font Roja vetllarà pels interessos en la gestió, i la regulació de l'activitat científica al Parc Natural. De la qual cosa s'informarà convenientment als membres del Consell de Protecció.

Detall de la *Saxifraga corsica ssp. cossoniana* sobre les molses d'un marge de pedra

5. GESTIÓ PER A L'ENTORN SOCIAL I EL DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC

5.1. Programa de Comunicació i Divulgació

El coneixement dels valors naturals i patrimonials que representa el Parc Natural de la Font Roja per part dels visitants i usuaris ha de contribuir a una millor gestió de l'espai natural. En aquest sentit, s'entén que les persones que visiten el Parc Natural han de ser conscients que es troben en un espai singular, carregat d'elements naturals i culturals d'incalculable valor que cal conservar. És una tasca important del Parc Natural la de valorar la diversitat d'usos de l'espai natural i aconseguir major difusió per al visitant.

Objectius

- Donar a conèixer al visitant els valors naturals i culturals més rellevants del Parc Natural de la Font Roja i divulgar diferents aspectes de la fauna, la flora i el patrimoni cultural més significatiu.
- Donar a conèixer el conjunt de normes que regulen l'ús públic, sobretot en aquelles zones de major afluència de visitants (àrees recreatives, itineraris, etc)
- Promoure el coneixement del Parc Natural mitjançant diverses publicacions (revista anual, mapes, fullets divulgatius, etc) i noves xarxes socials (pàgina web, Facebook o altres)
- Comunicar el coneixement del Parc al visitant mitjançant l'atenció personalitzada directa, així com en cursos, conferències, campanyes informatives o jornades divulgatives.
- Revisió del contingut i col·laboració amb altres entitats que publiquen informació sobre el Parc Natural de la Font Roja

5.1.1. Pàgina web del Parc Natural de la Font Roja

Projecte de caràcter continu al llarg de tot l'any. Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural disposa d'una web corporativa on s'ofereix informació diversa sobre la Xarxa d'Espais Naturals Protegits. El manteniment tècnic de la mateixa es realitza des del servei d'informàtica de la mateixa Conselleria, però l'equip de Promoció del Parc Natural revisa i actualitza els continguts del Parc Natural de la Font Roja com són textos, material gràfic, fotografies o notícies d'actualitat.

Objectius específics

- Oferir la possibilitat d'informar-se i programar les visites al Parc Natural amb antelació.
- Oferir informació de primera mà i contrastada als interessats i informació de les activitats que es realitzen.
- Apropar als distints agents socials totes les publicacions realitzades des del Parc Natural en format digital.
- Informar sobre la normativa i pautes de conducta en l'espai natural.
- Informar sobre la gestió realitzada en el Parc Natural.

Actuacions realitzades en 2016

Durant l'any 2016 s'han publicat nous continguts i s'han modificat alguns existents. Mitjançant la pàgina web també arriben al Parc Natural consultes i comentaris que són contestats a través de la mateixa web, amb el servei de "bústia de consultes". A la pàgina web també es publiquen les notícies i activitats relatives a les empreses de la Marca Parcs Naturals, les quals operen en l'entorn del Parc Natural de la Font Roja

Segons els resultats obtinguts de *Google Analytics* consultat, la pàgina web del Parc Natural de la Font Roja ha rebut en 2016 les dades que a la següent taula s'exposen i es comparen amb les dades de l'any 2015.

	2015	2016
Usuaris	9.553	11.502
Pàgines visitades	58.584	68.569
Durada mitjana de cada sessió en minuts	2:29	2:48

I si observem el lloc de procedència, cal destacar:

	2015	2016
València	32,5%	29,33 %
Alacant	20,4%	19,92 %
Alcoi	6,9%	4,30 %
Madrid	6,6%	5,51 %
(Sense determinar)	_____	6,10 %
Benidorm	_____	3,61 %
Barcelona	_____	3,57 %
Elx	_____	3,24 %
Gandia	_____	1,08 %
Ibi	_____	0,90 %

5.1.2. Altres xarxes socials del Parc Natural de la Font Roja

La Xarxa d'Espais Naturals i el Gabinet de Premsa de la Conselleria també disposa d'un compte *Twitter* i *Instagram*, en els quals es publiquen periòdicament notícies i actuacions relatives a la gestió dels Parcs Naturals. Destaca també la pàgina pròpia de Facebook del Parc Natural de la Font Roja, on es pot consultar i participar els diferents esdeveniments i notícies publicades. Al moment de la redacció d'aquest document compta amb un total de 1912 "seguidors del perfil de Facebook del Parc Natural".

5.1.3. Mitjans de comunicació

Notes de premsa

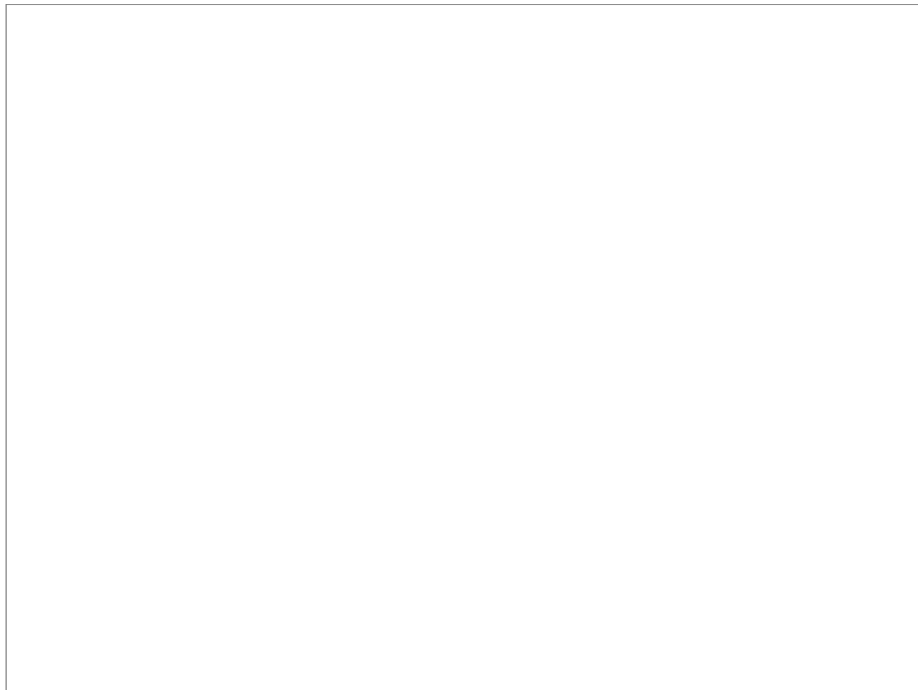
El gabinet de premsa de Conselleria coordina la publicació i difusió de les diferents activitats i actuacions que s'han desenvolupat al Parc Natural.

Aparicions en altres mitjans de comunicació

El personal del Parc Natural col·labora amb diferents mitjans de comunicació local, bàsicament mitjançant comunicació telefònica com *Radio Alcoi- cadena SER*, *Cadena COPE Alcoi*, periòdic *Información*, periòdic *el Nostre*, entre d'altres, que contacten amb el Centre de Visitants per a obtenir informació en casos de nevada, sobre l'estat de la carretera, neu acumulada, o qualsevol altra notícia d'actualitat al Parc Natural.

Dossier de premsa

Diàriament es fa una consulta a la premsa en edició digital. Es fa un recull de les notícies relatives al Parc Natural i s'arxiven. La present Memòria de Gestió 2016 du annexe aquest Dossier de Premsa 2016

Filmació d'un reportatge audiovisual sobre el Parc Natural de la Font Roja

5.2. Programa d'Educació Ambiental

La gestió dels Espais Naturals Protegits ha de tractar, per mitjà de la divulgació i l'educació ambiental, de proporcionar al visitant un adequat coneixement sobre l'espai natural i de fomentar en ell una actitud favorable cap a la conservació. Amb l'Educació Ambiental es pretén donar una aproximació als principals aspectes ambientals i culturals, de manera que es fomenti no sols el coneixement sinó també la sensibilització cap als problemes ambientals i l'adopció d'actituds respectuoses i compromeses amb el medi. L'Educació Ambiental desenvolupada al Parc es dirigeix principalment a la població escolar local, i esdevé com un complement del programa formatiu del centre escolar.

Objectius

- Promoure, canalitzar i ordenar les demandes d'activitats lúdiques i educatives, mediambientals i culturals, assegurant experiències vivencials als visitants, que no posen en perill la conservació dels valors del Parc Natural.
- Fomentar actituds per tal d'afavorir la conservació de la biodiversitat i dels recursos naturals i culturals del Parc.

5.2.1 Servei de visita guiada concertada – servei d'acollida

Des de 2013 l'Equip de Promoció del Parc Natural de la Font Roja du a terme un servei d'atenció a les visites guiades, anomenat com a **servei d'acollida**. Aquest servei inclou l'atenció als **grups concertats** inclosos dins l'àmbit de l'educació (reglada i no reglada) als quals es dedica una atenció directa com puga ser: visita guiada pel Parc, la visita del personal del Parc al Centre Escolar, visita al Centre de Visitants i breu introducció del Parc.

Amb el servei d'acollida es realitza una atenció personalitzada d'uns 45 minuts al voltant del Centre de Visitants i/o l'àrea recreativa del Santuari de la Font Roja. Durant el recorregut s'expliquem els valors naturals i culturals més destacats del Parc Natural, o també es pot complementar amb vore un DVD del parc. Tenim experiència en l'atenció a grups discapacitats, amb material didàctic i mostra d'objectes naturals, per la qual cosa no hi ha cap problema en adaptar els continguts de la visita al nivell més adequat.

Objectius

- Comunicar i transmetre els valors de l'espai natural.
- Transmetre la importància de la preservació del conjunt dels espais naturals autonòmics, nacional, etc.
- Conscienciar de la fragilitat dels nostres ecosistemes i de la necessitat d'adoptar mesures per a conservar-los.
- Fomentar els comportaments respectuosos i compromesos amb la conservació del patrimoni natural.

Resultats obtinguts

L'any 2016 s'han atès amb el **servei d'acollida** a un total de 21 grups que representen un total 988 persones, principalment escolars.

5.3. Programa d'Activitats de Promoció - Interpretació del Patrimoni

Els principals objectius de la tècnica interpretativa pretenen donar a conèixer els principals valors naturals i culturals, mitjançant la sorpresa, la curiositat o el sentiment de pertinença. Aquesta dinàmica provoca en el visitant l'admiració per la natura, l'actitud cívica i respectuosa que, en la majoria dels casos deriva en una reducció dels impactes negatius sobre el medi natural.

Objectius generals

- Promoure, canalitzar i ordenar la demanda d'activitats lúdiques i educatives a escala ambiental i cultural, assegurant experiències vivencials per als visitants, sense que suposen un perill per a la conservació dels valors del Parc Natural.
- Desenvolupar en el visitant l'apreciació, la consciència i la comprensió del lloc que visita.
- Aconseguir que la visita siga una experiència enriquidora i agradable.

5.3.1. Activitats de promoció

Durant l'any 2016, el Servei de Parcs Naturals aposta per la promoció dels valors naturals i culturals dels Espais Naturals Protegits, per a la qual cosa es proposa un conjunt d'activitats adreçades a públic en general, en horari matinal de cap de setmana. L'Equip Tècnic i de Promoció del Parc Natural planifica i realitza, en funció de la temàtica concreta per a la Font Roja una sèrie de visites i activitats per complir aquesta tasca. De totes les activitats de promoció s'elabora un cartell per fer la difusió a la web i altres mitjans. En l'any 2016 es realitzen al Parc Natural de la Font Roja 8 activitats de promoció amb un total de 753 assistents.

Data	Activitat	Assistents
04/06/2016	Dia mundial del Medi Ambient	237
05/06/2016	Dia mundial del Medi Ambient	155
02/09/2016	Activitat Promoció <i>Coneix els papallones nocturnes</i>	40
23/09/2016	Activitat Promoció <i>Passejada al capvespre</i>	66
01/10/2016	Activitat Promoció <i>Dia Mundial dels Aus (Alcoi)</i>	90
02/10/2016	Activitat Promoció <i>Dia Mundial dels Aus (Ibi)</i>	82
26/11/2016	Activitat de promoció <i>Recicla el Nadal</i>	18
11/12/2016	Activitat de promoció <i>Dia Internacional de les Muntanyes</i>	65
Totals assistents		753

Les diferents activitats de promoció s'emmarquen en vàries campanyes de promoció realitzades pel conjunt dels Espais Naturals:

- Dia Mundial del Medi Ambient (juny)
- Dia mundial de les Aus (octubre)
- Dia internacional de les Muntanyes (desembre)

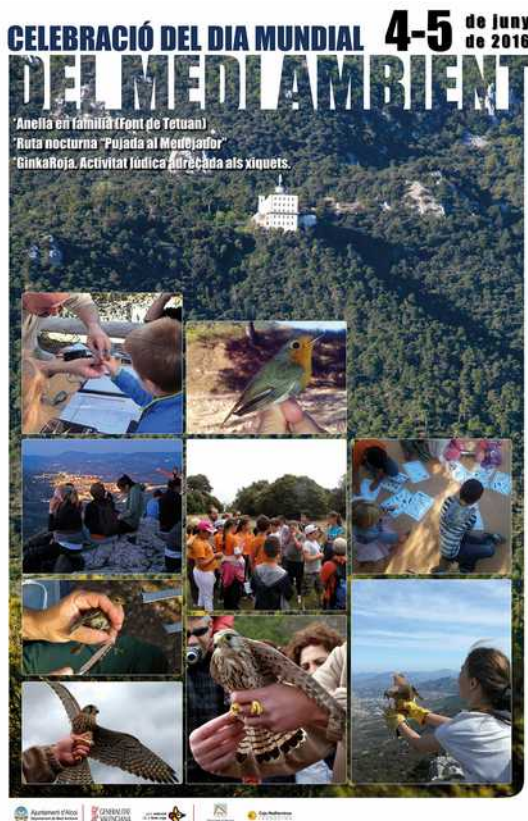
5.3.2. Altres col·laboracions

Participació en les Jornades de SOStenibilitat de l'Ajuntament de Muro

L'equip de promoció col·labora un any més en les Jornades de SOStenibilitat de l'Ajuntament de Muro al mes de febrer, amb la realització de dos sessions d'anellament científic i dos sessions de visita guiada de l'ecosistema de ribera, en l'entorn del riu d'Agres al seu pas per la localitat de Muro. Les visites estan adreçades als col·legis locals, els qual participen de forma entusiasta en l'activitat, amb un total de 110 escolars.

Celebració del Dia Mundial del Medi Ambient

El cap de setmana de 4 i 5 de juny de 2016 es realitza la celebració del Dia Mundial del Medi Ambient a la Font Roja, en col·laboració amb de l'Estació Científica de la Universitat d'Alacant, el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi i la Fundación Caja Mediterraneo. Es realitzen diverses activitats com són: anellament científic en família, visita al mirador de la Verge, solta de rapinyaires, ruta nocturna, presentació del llibre "la Font Roja, fauna, flora i patrimoni", xerrada sobre el Parc Natural, espectacle teatre-musical, ginkana, i una fireta de productes locals artesanals. El total de les activitats compta amb la participació d'unes 400 persones.

4. Programa de Voluntariat

El programa de voluntariat va dirigit a associacions o col·lectius sense ànim de lucre, o grups de persones convocades a partir d'un projecte de voluntariat. Les tasques i activitats a realitzar comprenen un ampli ventall, destacant les següents: neteja d'àrees recreatives, treballs forestals de manteniment de marges i camins, manteniment de senyals, treballs de jardineria i viverística, control d'accessos a àrees recreatives, etc.

Objectius

- Preveure mecanismes d'informació, sensibilització, participació i cooperació de la població local, el públic i els agents socials, destinats a promoure la conservació i l'ús sostenible de la Font Roja.
- Fomentar actituds per tal d'afavorir la conservació de la biodiversitat i dels recursos naturals i culturals del Parc.
- Donar a conèixer el Parc Natural com a integrant de la Xarxa d'Espais Naturals de la Comunitat Valenciana.

Col·laboració amb entitats locals

És important assenyalar la inestimable col·laboració voluntària realitzada des de fa molts anys per diversos grups de voluntaris, que han prestat i presten els seus serveis d'atenció i vigilància a la Font Roja: ACIF, SERVI, Protecció Civil i l'Associació Ràdio Amigos - Club 27MHz.

Fundación Diagrama

Des de l'any 2011 s'estableix contacte amb membres de la Fundació Diagrama del Centre de Menors "La Villa" (Villena), el qual ofereix el seu treball en tasques de col·laboració amb el Parc Natural. Es tracta d'un col·lectiu que treballa en la inserció social de les persones penades del centre a la societat.

Objectius específics

- Transmetre al grup de voluntaris la normativa bàsica del Parc Natural, en especial les normes sobre ús públic.
- Potenciar el treball en equip i valorar, la iniciativa i la creativitat del grup de voluntaris.

Actuacions realitzades en 2016

Periòdicament durant l'any 2016, un dia a la setmana generalment, ve un grup de 6 persones menors acompanyats dels seus tutors per realitzar les següents tasques al Parc:

- Tasques a les instal·lacions al Viver forestal: manteniment, repicat i preparació de planta
- Recollida de fruits d'espècies forestals
- Manteniment i neteja de la zona enjardinada de l'àrea del Santuari
- Construcció d'un hotel per a insectes

5.5. Programa de desenvolupament socioeconòmic

La figura legal del Parc Natural en el territori ha de ser vista com un valor afegit a les activitats que es desenvolupen. Com a exemple es pot destacar el foment dels cultius ecològics, la promoció de productes artesans locals, o la possibilitat de facilitar el pasturatge controlat de ramat, entre d'altres. Així mateix, el personal del parc pot facilitar a aquelles persones que realitzen alguna activitat en el parc, l'assistència d'algun tipus de tasques de manteniment, o suggerir determinades pautes de treballs per a les diverses accions. De la mateixa forma el personal del parc també pot oferir assessorament tècnic en algunes iniciatives.

Objectiu general

- Promoure mecanismes i criteris que asseguren l'activitat socioeconòmica sostenible, dins dels objectius de conservació i preservació del Parc Natural.

5.5.1 Marca Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana

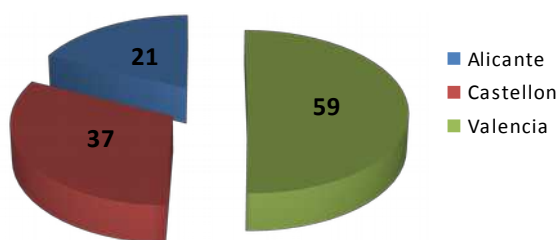
Del conjunt d'empreses de la Comunitat Valenciana, l'any 2016 es dona continuïtat a les certificacions obtingudes durant l'any 2015, passant de les 112 empreses que existien a finals de l'any anterior a les **117** empreses a finals de 2016, certificant-se en total **10 noves empreses**:

Empresa	Productes/Servicis	Família	Parc Natural
SAT 403 CV Dagon	Vi i ametles	Producte Natural	Hoces del Cabriel
Miguel Marquez Sahuquillo	Vi i ametles	Producte Natural	Hoces del Cabriel
Arroz la Campana	Arròs	Producte Natural	L'Albufera
Gegantur	Experiències turístiques, educació ambiental i turisme actiu	Turisme de Naturalesa	Penyagolosa
Viunatura	Senderisme i espeleologia	Turisme de Naturalesa	Penyagolosa
José Vicente Clausi Tormos	Passejos amb barca Albufera	Turisme de Naturalesa	L'Albufera
Patricia Carpio de Marco	Mel i productes derivats Bee Mel	Producte Natural	Serra Calderona
Pago de Tharsys	Vi	Producte Natural	Hoces del Cabriel
Restaurabte REK	Restauración	Turisme de Naturalesa	L'Albufera
Bural SL	Aceite de oliva virgen extra	Producte Natural	Hoces del Cabriel

Les llicències per família s'agrupen en: 7 per a productes artesans, 53 per a producte natural i 57 per a turisme de naturalesa.

La distribució de les empreses amb productes certificats amb la marca per províncies és la següent:

Nº empresas por provincia

La distribució d'empreses per parc és la següent:

Parc Natural	PA	PN	TN	Total general
El Carrascal de la Font Roja	1		5	6
El Hondo		3	1	4
Hoces del Cabriel	1	14	8	23
La Albufera		11	6	17
La Mata y Torrevieja		1	2	3
Penyagolosa		4	4	8
Puebla de San Miguel			1	1
Sierra de Espadán	4	6	8	18
Turia		1	4	5
Serra de Mariola		6	4	10
Montgó			2	2
Chera - Sot de Chera			2	2
Serra Calderona	1	3	1	5
Varios Parques			1	1
Salinas de Santa Pola		1		1
Serra d'Irta		3	1	4
PN provincia Castellón			1	1
Illes Columbretes			1	1
Serra Irta e Illes Columbretes			1	1
Serra Gelada			1	1
Marjal de Pegó-Oliva			2	2
Prat de Cabanes Torreblanca			1	1
Total general	7	53	57	117

Destacar de les distintes accions que es realitzen des de l'àmbit de la marca, com la "V entrega de plaques de compromís a les empreses certificades", la "V Mostra de productes de la marca", celebrada en novembre a la ciutat de València, i que va tindre una repercussió molt important, tant en la venda per a les empreses participants, com en la consolidació d'imatge de marca associada a la qualitat i al compromís amb el medi ambient.

El Facebook de la marca ha presentat un increment notable durant l'any 2016, obtenint una xifra que en l'actualitat supera els 3.800 "m'agrada" enfront dels 2.700 "m'agrada" de 2015. En aquest facebook es publiquen les activitats i els productes oferits per les empreses de la marca parcs Naturals de forma conjunta a les activitats que s'ofereixen des dels 22 parcs de la Comunitat, posant en valor nostres espais naturals protegits i el desenvolupament socioeconòmic dels mateixos.

5.6. Gestió de l'Ús Públic

5.6.1. Sistema de Gestió de l'Ús Públic - Q de Qualitat

El Parc Natural de la Font Roja compta amb aquest distintiu des de març de 2004, acreditat pel *Instituto de la Calidad Turística Española* (ICTE).

Al febrer 2016, l'ICTE redacta una nova Norma de Qualitat, la UNE-ISO 18065:2016, que ve a substituir a l'anterior UNE 187002:2008/1M:2011. El Parc Natural ha adaptat durant 2016 el seu sistema de gestió i servici a l'usuari a la nova norma, atenent a allò que s'ha estipulat per l'ICTE.

La citada norma UNE-ISO 18065:2016 estableix els requisits que ha de complir un Espai Natural Protegit, referents a les instal·lacions i equipaments d'ús públic. La Norma també afecta a tots els processos necessaris per a la prestació d'un servei de qualitat al visitant i a les àrees d'ús públic

Els objectius generals de 2015 es revisen finals d'any i es redacta un pla de millora per a l'any 2016, el qual genera la reformulació d'objectius per a 2016. Els objectius principals s'emmarquen dins unes estratègies de treball, que generen projectes i actuacions amb objectius específics concrets, descrits al llarg d'aquest document de Memòria de Gestió.

Objectiu 1: relacionat amb l'ús públic:

Oferir un servei de màxima qualitat al visitant.

Objectiu 2: relacionat amb l'ús públic:

Donar a conèixer els valors naturals i culturals oferint al visitant una variada oferta d'activitats de promoció

Objectiu 3, relacionat amb el desenvolupament socioeconòmic:

Posar en valor els recursos propis del Parc Natural en benefici del teixit empresarial local promovent mecanismes que assegurin una activitat social i econòmica sostenible. (marca Parcs Naturals)

Objectiu 4, relacionat amb la conservació:

Protegir i conservar els ecosistemes més notables, amb les espècies i processos ecològics que els conformen.

Revisió del sistema

La nova Norma UNE-ISO 18065:2016 d'Espais Naturals Protegits estableix que el sistema de qualitat implantat al Parc Natural ha de ser revisat per la Direcció, almenys una vegada a l'any, per a assegurar així el seu correcte funcionament i eficàcia. El 2 de febrer de 2016 es realitza la Revisió del Sistema de Qualitat 2015, redactant-ne l'acta corresponent on destaca la reorganització interna de funcionament del treball per fer més eficaç les funcions del personal del parc.

Auditoria Interna 2016

Per tal de controlar el funcionament del Sistema de Gestió de la Qualitat, el comitè de Qualitat (equip tècnic i la Direcció del Parc Natural) duu a terme una **auditoria interna**, que serveix de revisió interna. S'ha realitzat una **auditoria interna**, 06 de maig de 2016, detectant-ne un total 12 No Conformitats (NC).

Els resultats de l'auditoria porta associat un pla d'accions correctives i/o preventives que corregeix i elimina les deficiències detectades. La seua posterior resolució ajuda i revisa el sistema de gestió de la qualitat i serveix de preparatori per a afrontar l'Auditoria Externa Anual.

Auditoria Externa 2016

Els dies 8 i 9 de juny de 2016 es realitza l'**auditoria externa** de renovació, amb la nova norma UNE-ISO 18065:2016, en la qual es detecten 9 No Conformitat (NC). Les *No Conformitats* plantejades es resolen mitjançant el Pla d'Acció Correctiva (PAC) segons els terminis establerts després de l'auditoria externa, abans de l'1 de setembre del 2016. Posteriorment el Comitè de Certificació valida el pla proposat i el Parc Natural del Carrascal de la Font Roja **renova**, un any més, la seua certificació en el Sistema Q de Qualitat Turística.

5.6.2. Correcció d'impactes derivats de l'ús públic

Regulació de l'accés de vehicles en Setmana Santa 2016

El Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi, pren la iniciativa, en coordinació amb el personal del Parc Natural la Font Roja, de limitar l'accés de vehicles particulars al Santuari de la Font Roja i a l'àrea recreativa de Sant Antoni del Divendres Sant, dia 25 de març, al Dilluns de Pasqua, dia 28 de març, entre les 11:00 i les 18:00 hores.

L'objectiu d'aquesta actuació és limitar la capacitat de càrrega del Parc Natural durant aquests dies, ordenar i controlar l'afluència de gent i garantir el pas dels vehicles d'extinció i emergències en el cas d'incidències.

L'accés a l'àrea recreativa amb vehicle particular de Sant Antoni es prohibeix quan el pàrquing del paratge està complet, mentre que l'accés al Santuari de la Font Roja es pot fer a través d'un servei gratuït d'autobusos.

Així mateix s'habiliten dues zones d'aparcament als voltants del Poliesportiu Francisco Laporta. L'accés a la carretera de les Llacunes quedarà obert al trànsit de vehicles. Es compta amb la

col·laboració del servei voluntari de Protecció Civil. El Parc Natural comunica i coordina aquest tall de la carretera CV-797 als diferents col·lectius afectats per aquesta mesura: propietaris que tinguen l'accés de les seues finques condicionat a la carretera, cases i hostal Rurals, Bar de la Font Roja, servei de l'ermita de la Font Roja, i possibles usuaris de la zona d'acampada. Es comuniquen els resultats al Consell de Protecció en reunió ordinària.

Usuaris del servei de bus en Setmana Santa en 2016, i comparativa amb els darrers anys 2013, 2014 i 2015:

	2013	2014	2015	2016
Usuaris del servei de bus	773	525	573	880

Comparativa de visites durant els dies de Pasqua entre els anys 2013 2016

	2013	2014	2015	2016
Setmana Santa	Visitants lligues-vos al Centre de Visitants	Visitants lligues-vos al Centre de Visitants	Visitants lligues-vos al Centre de Visitants	Visitants lligues-vos al Centre de Visitants
Divendres	411	414	380	404
Dissabte	339	284	646	176
Diumenge	233	320	183	292
Dilluns	275	233	212	254
TOTAL	1.258	1.251	1.421	1.126

5.6.3 Regulació d'activitats

Visitants de l'àrea d'acampada del Santuari de la Font Roja

El paratge del Santuari de la Font Roja disposa d'una zona d'acampada amb capacitat per a vint tendes de campanya, el servei és gratuït i està regulat pel Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi. A continuació es mostren les dades facilitades per aquest departament referides a nombre d'usuaris durant l'any 2016:

Servei d'acampada - Font Roja 2016		
	Tendes	Persones
gener	3	6
febrer	3	6
març	55	177
abril	9	19
maig	47	167
juny	19	62
juliol	51	130
agost	82	258
setembre	33	76
octubre	57	158
novembre	10	40
desembre	15	32
Total anual	384	1131

Presència habitual, els caps de setmana, de tendes a la zona d'acampada de la Font Roja

Activitats singulars realitzades

Durant l'any 2016 s'han realitzat les següents activitats programades al Parc Natural de la Font Roja, de les quals els Servicis Centrals o Territorials de la CITMA emeten, si cal, l'autorització corresponent.

ACTIVITAT	ENTITAT ORGANITZADORA	DATA DE REALITZACIÓ	LLOC ON ÉS DESENVOLUPA	Núm. de participants (aprox.)
Romeria a Sant Antoni	Ajuntament d'Alcoi	17/01/2016	Carretera CV-7970, ermita i àrea recreativa de Sant Antoni	300
XXXVIII Cursa atlètica	Club Atletisme Alcoi	20/03/2013	Carretera CV-797	300
Romeria Sant Pasqual	Ajuntament d'Ibi	05/2016	Ermita i àrea de Sant Pasqual	Sense dades
Festivitat "Verge del Liris"	Ajuntament d'Alcoi Arxiconfraria Mare de Déu dels Liris	21/08/2016	Ermita i àrea del santuari de la Font Roja	Sense dades
Romeria "Verge dels Liris"	Ajuntament d'Alcoi Arxiconfraria Mare de Déu dels Liris	18/09/2016	Carretera CV-797 i àrea del santuari de la Font Roja	3.000
Romeria Salesiana	Col·legi Salesians Sant Vicent Ferrer (Alcoi)	11/12/2016	Carretera CV-797 i àrea del santuari de la Font Roja	90
Betlem en la Teixereta	Ajuntament d'Ibi Amics de les muntanyes (Ibi)	24/12/2016	Cim de la Teixereta (Ibi)	200

5.6.4. Equipaments i senyalització

El Parc Natural de la Font Roja disposa d'una sèrie d'equipaments d'acollida degudament senyalitzats, que han de ser mantinguts per al seu funcionament més òptim. Respecte dels equipaments d'Ús Públic, es té control especial a les àrees recreatives, aparcaments, serveis públics exteriors, miradors, itineraris senyalitzats pel parc natural i el Centre de Visitants. També es compta amb la col·laboració dels Ajuntaments locals i les entitats que gestionen l'ús i manteniment de cada equipament.

Centre de Visitants

El Centre de Visitants es troba ubicat al paratge del Santuari de la Font Roja, a edifici Font Roja Natura, al final de la carretera CV-797 en terme municipal d'Alcoi. Es tracta del punt de referència destinat al servei de recepció dels visitants i atenció personalitzada, on també es poden visitar diverses exposicions permanents sobre els valors naturals del Parc, així com la projecció d'audiovisuals i visita de diverses maquetes representatives. Aquest centre també alberga l'oficina tècnica, on es realitzen les tasques administratives i de gestió de Parc Natural.

Àrees recreatives

El Parc Natural de la Font Roja disposa actualment de dues àrees recreatives: el paratge del Santuari de la Font Roja i el paratge de Sant Antoni (les dues a Alcoi). A l'àrea d'influència (zona PORN) destaca l'àrea recreativa de Sant Pasqual (Ibi) així com les diferents àrees de descans al llarg del recorregut de la Via Verda (Alcoi).

Zona d'acampada

Acampada regulada al paratge del Santuari de la Font Roja (Alcoi) i a Sant Pasqual (Ibi).

Rutes i senders

El Parc Natural disposa d'una oferta de tres itineraris senyalitzats (ruta groga, roja i blava). A banda, diferents rutes locals i comarcals recorren l'àmbit del Parc Natural i la seua àrea d'influència: GR-7, PRCV-26, PRCV-81, PRCV-127, PRCV-160, SLCV-25.4 a 8, i Via Verda.

Senyalització

De manera periòdica es realitzen tasques de manteniment dels senyals i es proposen de noves per tal de millorar el servei i la canalització dels visitants.

Objectius

- Definir els criteris per a la gestió de la senyalització i la imatge pública del Parc Natural
- Delimitar les zones del Parc Natural en funció dels criteris de conservació, i tindre en compte la capacitat i vocació d'altres àrees per a l'ús d'activitats humanes.
- Millorar el servei que ofereixen els diferents equipaments del Parc Natural

6.6.5. Programa d'atenció al visitant

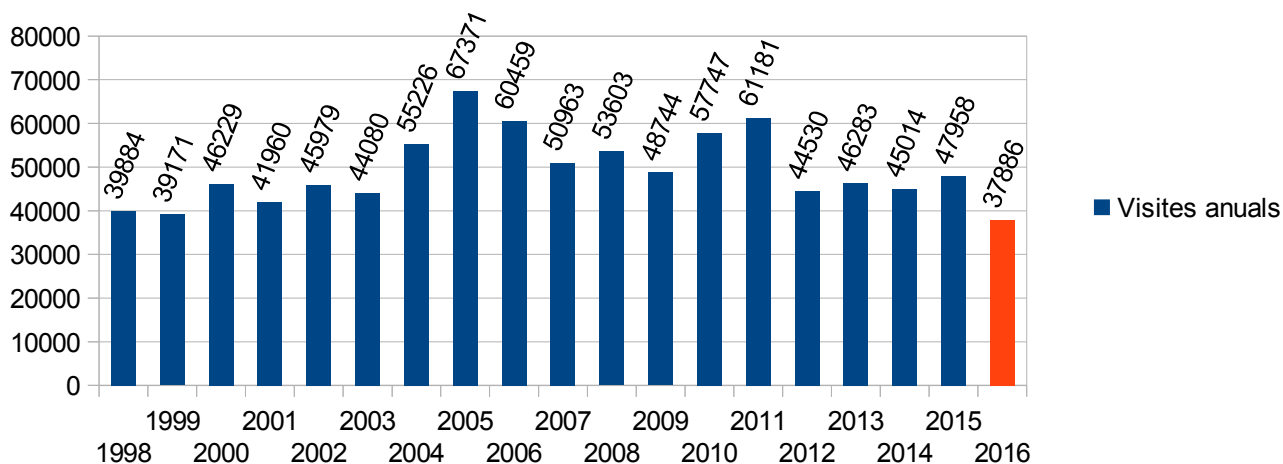
Servei d'atenció al visitant i relació de visites

L'atenció al visitant des del Centre de Visitants és una de les tasques més freqüents realitzades per part de personal del Parc, realitzada principalment per l'Equip de Promoció. Durant l'any 2016 es continua amb l'horari d'atenció al públic del Centre de Visitants: de dilluns a diumenge, i festius, de 9:30 a 14:00.

L'any **2016** s'han comptabilitzat un total de **37.886 visitants** el que suposa una baixada de la quantitat total de persones ateses. Aquesta minva es deu al fet que durant el primer semestre de 2016 es van atendre menys visites concertades de centres escolars, per la reestructuració d'aquest servei. Les dades registrades són orientatives i fan referència del visitant que entra al Centre de Visitants, a l'àrea recreativa del Santuari, és a dir, no es compta amb punts de seguiment en una altra zona. Des de 1998 a 2004 en el Centre de Visitants estava situat en els antics xalets, i des de 2004 a l'edifici Font Roja Natura.

A la gràfica següent es presenta el registre de visitants totals des del 1998 fins a 2016. Els anys de major afluència (2005 i 2006), es deuen probablement a la inauguració del centre Font Roja Natura al novembre del 2004.

Registre de visitants totals des del 1998 fins 2016

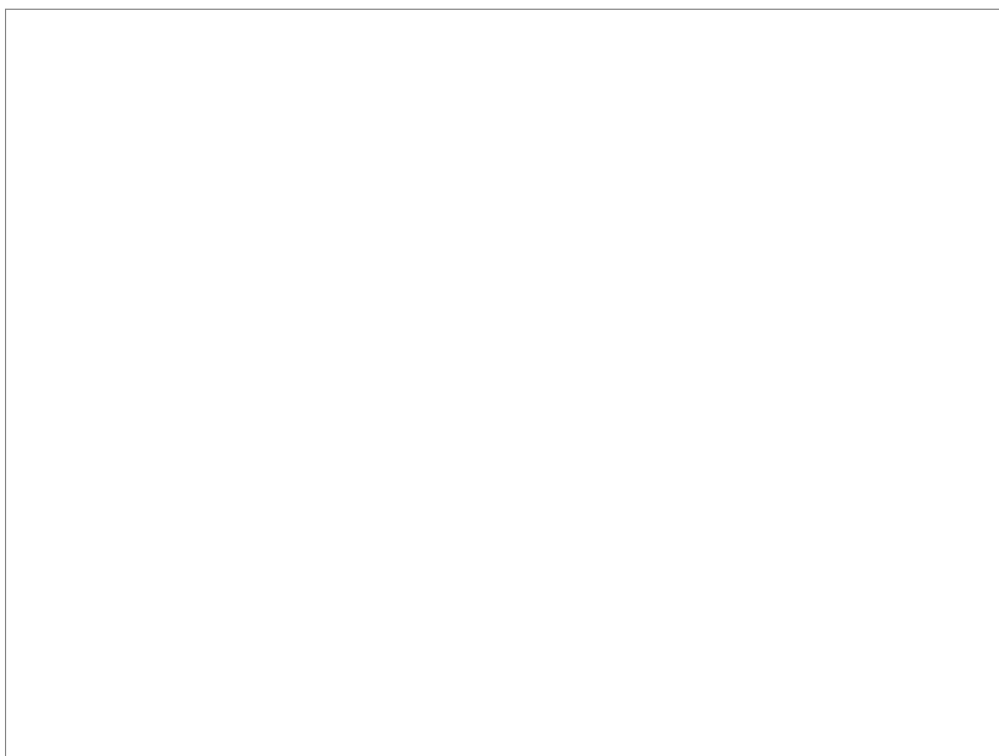

Les diferents tipologies en les quals es classifiquen els visitants són les següents:

- Visites Informades: Són els visitants que han sol·licitat informació en el centre de visitants i han sigut atesos pel personal del Parc. Aquests visitants són caracteritzats de forma subjectiva segons la tipologia següent: Jove excursionista, Jove turista, Adult excursionista, Adult turista, Jubilat turista, Jubilat excursionista, Grup familiar turista, Grup familiar excursionista, Professional

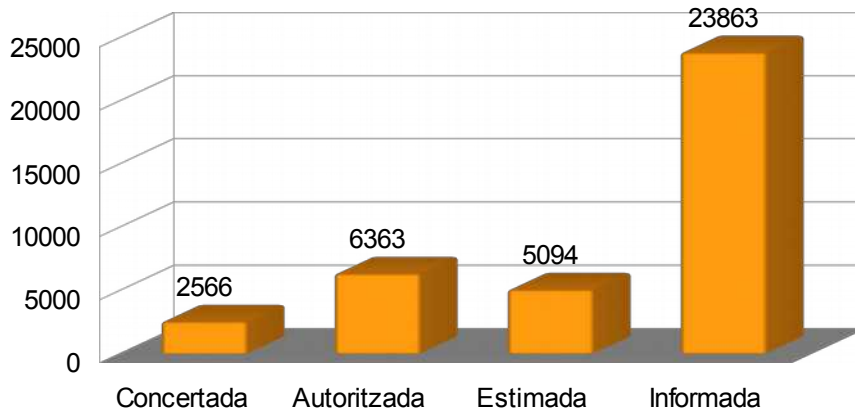
- Visites Estimades: Visitants que es comptabilitzen en l'àrea recreativa del Santuari o a qualsevol zona del Parc Natural, sense fer ús dels servicis que oferta el Centre de Visitants.
- Visites Concertades: han reservat prèviament el dia per a realitzar alguna de les activitats oferides pel parc (itineraris guiats, xerrades, activitats de promoció, etc.) i són atesos directament pel personal del Parc.
- Visites Autoritzades: aquelles que han sol·licitat una autorització per a realitzar un itinerari autoguiat pel Parc o activitats d'estudi.

Tipus de visita	Núm. de visitants 2012	Núm. de visitants 2013	Núm. de visitants 2014	Núm. de visitants 2015	Núm. de visitants 2016
Visita estimada	10.170	9.899	5.211	8.225	5.094
Visita concertada	1.884	3.165	4.424	5.770	2.566
Visita autoritzada	6.800	6.537	8.612	8.157	6.363
Visita informada	25.676	26.682	26.767	25.806	23.863
TOTAL	44.530	46.283	45.014	47.958	37.886

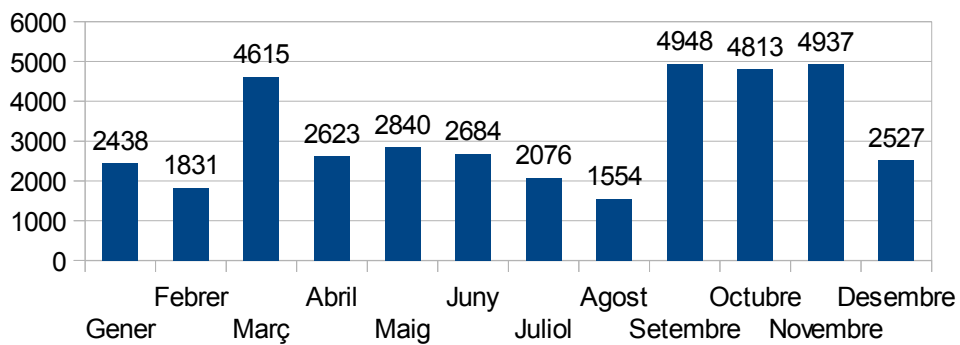
Grup de visitants a l'àrea del mas de Tetuan

Tipologia dels grups que visiten el Parc en 2016

Anualment es pot establir una tendència sobre el període de l'any en la qual es visita el Parc Natural, on destaca la primavera i la tardor com a les èpoques preferides per a la visita.

Evolució mensual de visites. Font Roja 2016

5.6.6. Informació, vigilància i col·laboració en esdeveniments

El Parc Natural de la Font Roja col·labora de forma activa en alguns dels esdeveniments que ocorren en el seu àmbit, com són les activitats de Setmana Santa i les romeries de la Font Roja i la de Sant Antoni.

- Col·laboració amb les entitats organitzadores i col·laboradores en l'organització i desenvolupament dels distints actes que se celebren.
- Condicionament de les àrees on se celebren els actes i edificis i instal·lacions que ocupen les distintes entitats.
- Tasques d'informació, assessorament i acompanyaments prèvies als esdeveniments.

Actuacions realitzades en 2016

- Assistència a la Romeria a la Font Roja 2016. Col·locació de cartells informatius, atenció i informació al visitant, tasques de vigilància preventiva, coordinació i intenció d'activitats problemes sorgits. Treballs previs de coordinació a la Romeria a la Font Roja.

Tasques d'atenció i control de l'àrea en la multitudinària Romeria de la Font Roja

6. ACTUACIONS DE MANTENIMENT

6.1 Adequacions i manteniment d'àrees d'ús públic

L'adequació i manteniment dels diferents equipaments d'ús públic és una tasca essencial per a oferir al visitant un servei de qualitat, per la qual cosa és una de les tasques a les quals el parc destina part dels seus esforços. En aquest sentit aquest projecte compren les actuacions destinades a mantenir i millorar les diferents àrees d'ús públic i equipaments, tant d'ús públic, com aquells destinats a la gestió interna. La Brigada de Conservació i Manteniment realitza aquestes tasques.

Actuacions realitzades en 2016

- Restauració i nova instal·lació de taules de fusta de les distintes zones d'ús públic.
- Subministrament de llenya per a la caseta de vigilància forestal del Menejador
- A Sant Antoni, desbrossament i manteniment
- Clausura de paellers a Sant Antoni.
- Manteniment de maquinària, vehicle i instal·lacions de treball.
- Adequació de l'àrea d'esplai de Sant Antoni i rodalia de l'ermita amb motiu de la celebració de la Romeria.
- Tala i triturat de branques trencades per la neu dins de l'àmbit del Parc Natural
- Repassar escales de fusta.

Adequació de l'aparcament de l'àrea recreativa de Sant Antoni

6.2. Adequació i manteniment de senders, camins i accessos

El Parc Natural de la Font Roja disposa d'una xarxa d'itineraris que ofereixen als visitants una variada oferta d'itineraris, on s'ha de garantir en tot moment la conservació de l'entorn i la seguretat dels visitants. Per altra banda el Parc disposa d'una xarxa de camins, englobada dins del Pla de Prevenció d'Incendis Forestals (PPIF) de la Font Roja, i que es considera necessari conservar en bones condicions per a poder donar una resposta ràpida i segura enfront dels incendis forestals i per a poder ser utilitzades pels diferents usuaris que hi accedeixen.

Actuacions realitzades en 2016

- Neteja de cuneta de pedra i reparació de trams de mur en pista del Menejador.
- Coordinació amb la Diputació d'Alacant en la poda i desbrossament de la carretera de la Font Roja.
- Adequació de les travesses de la carretera
- Adequació d'itineraris

Millora del traçat i paviment de l'escalera de la senda del Menejador

6.3. Millora d'equipaments

Nova exposició "El Bosque Interior"

Des de març de 2016, el Centre de Visitants de la Font Roja compta amb una nova exposició permanent "El Bosque Interior". Es tracta d'una exposició de gran format situada a la planta -1 de l'edifici Font Roja Natura, amb panells informatius, diorames, fotografies, objectes manipulatius i recreacions naturals. Es tracta d'una proposta de redescobrir i entendre millor el bosc i paper de l'ésser humà, a manera de conte i amb l'ajuda dels nostres sentits.

Aquesta exposició ha estat coordinada per la Fundación Caja Mediterráneo, la Universitat d'Alacant i el Parc Natural de la Font Roja, i alhora finançada pel Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi.

Observatori d'aus a la font del Mas de Tetuan

En octubre de 2016, al terreny abanecat de la font de Tetuan, s'instal·la una caseta de fusta com a observatori d'aus forestal (hide). L'objectiu és dotar al parc natural d'un punt d'observació d'aus que pugui ser utilitzat pel visitant, i fomentar així una actitud respectuosa i curiosa en el coneixement de les aus més freqüents. El treball ha estat realitzat pel personal de la Brigada de Conservació i Manteniment i l'equip Tècnic del Parc Natural, i la caseta ha sigut cedida pel Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi.

Fanals solars d'enllumenat de l'àrea recreativa del Santuari de la Font Roja

En setembre de 2016, el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi executa el projecte de millora de l'enllumenat de la Font Roja, amb la instal·lació de 12 fanals solars distribuïdes per l'aparcament, serveis públics, zona d'acampada, entorn de la font, ermita i edifici Font Roja Natura.

Els objectius de l'actuació es justifiquen en: la utilització d'energies renovables en un terreny natural, la disminució de riscos elèctrics en l'ús d'energia, minimitzant el risc d'incendi, i la necessitat de reforçar nous espais amb il·luminació sense recórrer a excessiva obra civil (cablejat, rases, etc), entre altres.

Millora de serveis públics i vestuaris de la Font Roja

En juliol de 2016, el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi executa el projecte de millora del servei públic, lavabos i vestuaris de l'àrea recreativa de la Font Roja. L'obra consisteix en l'ampliació dels serveis existents fins aquesta data. Es disposa de varis inodors, pica para llavar-se i urinaris. També es realitza l'obra de lavabos adaptats per a discapacitats, unes piques d'escurada per a ús de neteja de plats i altres utensilis d'acampada, i vestuaris d'ús exclusiu de les persones acampades en l'àrea. La Brigada Manteniment del Parc Natural col·labora en la col·locació de les baranes que delimiten la nova instal·lació

Treballs de col·locació de la barana dels nous vestuaris de la Font Roja

Millora de l'estat de la carretera CV-797 de la Font Roja

Durant l'any 2016, la Diputació d'Alacant realitza diverses actuacions de millora de la carretera CV-797 d'accés al Santuari de la Font Roja: desbrossament periòdic de la cuneta, col·locació de 10 trams de barana revestida de fusta en corbes amb perill d'accident i reposició de senyals verticals a les corbes.

Tram de barana revestida de fusta a les corbes amb perill d'accident i reposició de senyals verticals

7. DIRECCIÓ I ORGANITZACIÓ GENERAL

7.1. Gestió Administrativa

Serveis oferts per l'Oficina Tècnica del Parc Natural

- Autoritzacions de determinades activitats, circulació de vehicles per l'interior del Parc, etc.
- Resposta a diferents consultes realitzades a través de la bústia de suggeriments de la pàgina web o de forma directa al correu electrònic del Parc Natural.
- Redacció de cartes de comunicació d'incidències a les entitats responsables de determinades instal·lacions i/o servicis.
- Control de documentació relativa a registres de la qualitat com per exemple, registre de neteja, de telefonades, registres d'entrada i eixida de documents, legislació, etc.
- Gestió del fons documental del Parc.
- Redacció i arxiu d'actes de reunions ordinàries, de seguiment i revisió del Sistema Q.
- Realització d'auditories internes i redacció d'informes d'auditories.
- Redacció pla d'accions correctores derivades de les auditories.
- Actualització de documentació relativa al Sistema de Qualitat: procediments, formats, registres, fitxes, etc.
- Redacció d'autoritzacions relatives a itineraris, activitats, circulació de vehicles, etc.
- Obtenció i arxiu de factures de despeses i revisions periòdiques d'instal·lacions del centre de visitants com a extintors, ascensor, equips de climatització, etc.
- Revisió diària de premsa digital de les notícies publicades referides al Parc Natural de la Font Roja.

Tasques desenvolupades pel Tècnic mitjà d'Espais Naturals Protegits de la Unitat de Gestió

- Tramitació d'expedients del Servei d'Espais Naturals Protegits de València i de la Direcció Territorial d'Alacant relacionats amb el Parc Natural de la Font Roja: realització d'informes, sol·licituds de consultes, petició d'informació, visites de camp, realització de resolucions, etc.
- Gestió i seguiment d'expedients amb els diversos tècnics i institucions existents al territori com són: Servei Territorial de la Conselleria d'Agricultura y Medi Ambient, Conselleria de Governació, Tècnic de l'Ajuntament Alcoi, Tècnic comarcal, Agents Mediambientals, etc.
- Atenció al públic a les oficines dels dos Parcs Naturals (Edifici Font Roja i Ull de Canals Mariola) amb les diverses temes relacionats a l'aplicació de la normativa relacionada amb els Espais Naturals Protegits.
- Recollida i tramitació del correu postal del Parc Natural.
- Tramitació d'expedients relacionats amb l'ús públic del PN Font Roja: activitats científiques, activitats esportives, etc. Registre, inici d'expedients als SS.TT. i resolució.
- Tramitació i resposta de correus electrònics relacionats amb l'ús públic i informació relacionada amb el Parc Natural.
- Recolzament al funcionament del Centre de Visitants del Parc Natural (transport de material, informació dels expedients tramitats, etc.)
- Col·laboració amb els treballs de la Brigada de Conservació i Manteniment (reunió mensual, treballs puntuals conjunts, etc.).
- Tramitació de sol·licitud de propietaris de PN Font Roja (segons Conveni) i informe dels possibles treballs de la Brigada i la seua compatibilitat amb la normativa del Parc Natural.

7.2. Gestió recursos

A banda dels **recursos humans** ja comentats en l'apartat 1.1 *Personal del Parc*, el Parc Natural del Carrascal de la Font Roja en 2016 compta amb els següents **recursos materials**:

- Centre de Visitants: zona de recepció del visitant, espai expositiu, vitrines i diorames expositius, sala d'audiovisuals, jardí botànic i serveis públics.
- Oficina tècnica (al Centre de Visitants): amb despatxos comuns i de Direcció, sala de reunió, fons documental i bibliogràfic del Parc. Amb el material fungible i d'oficina relacionat amb les tasques de gestió (equips informàtics, telèfon, mobiliari, etc.)
- Instal·lacions de la Brigada de Conservació i Manteniment: taller, vestuaris, magatzems de maquinària, de ferramentes i de material d'obra. Material fungible i de treball relacionat amb les tasques de conservació i manteniment (telèfon, mobiliari, motoserres, desbrossadores, aixades, etc.)
- Vehicles: 1 Nissan Terrano (Direcció i equip tècnic) i 1 Land Rover (Brigada de Conservació i Manteniment)
- Viver forestal Font Roja

7.3. Relacions i col·laboracions amb diferents organismes

7.3.1. Conveni edifici Font Roja Natura

Conveni de col·laboració entre la Generalitat Valenciana a través de la Conselleria de Territori i Vivenda, l'Excm. Ajuntament d'Alcoi, la Universitat d'Alacant i Caja Mediterráneo per a l'adequació i posada en funcionament d'un centre d'investigació, difusió i interpretació dels valors ambientals de l'espai natural del Parc Natural del Carrascal de la Font Roja. Alcoi, 29 de novembre de 2004.

7.3.2. Col·laboració amb el CEMA - Font Roja

Col·laboració amb l'entitat del CEMA Font Roja, gràcies a la qual s'han pogut dur a terme diverses activitats, així com la coordinació en el funcionament conjunt de l'Edifici Font Roja Natura.

A l'apartat d'**Annex** es poden consultar les activitats fetes per aquesta entitat

7.3.3. Col·laboració amb la Universitat d'Alacant

També existeix una relació estreta amb l'**Estació Científica Font Roja Natura (Alcoi)-Universitat d'Alacant** per a la realització d'algunes activitats de manera conjunta, i la coordinació en el funcionament conjunt de l'Edifici Font Roja Natura.

A l'apartat d'**Annex** es poden consultar les activitats fetes per aquesta entitat

Igualment l'**Estació Científica Sant Pasqual – Torretes (Ibi)** també coordina amb el Parc Natural de la Font Roja diferents tasques realitzades.

7.3.4. Col·laboració amb els Ajuntaments locals

Col·laboració amb Excm. Ajuntament d'Alcoi

Conveni de col·laboració amb l'Excm. Ajuntament d'Alcoi, gràcies al qual aquest Espai Natural té assignat un guarda municipal a l'àrea recreativa del Santuari.

Contacte i col·laboració amb el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Alcoi per tractar aspectes relacionats amb les àrees recreatives de Sant Antoni i el Santuari, el funcionament de l'edifici Font Roja Natura i altres projectes conjunts.

Col·laboració amb Excm. Ajuntament d'Ibi

Contacte i col·laboració amb el Departament de Medi Ambient de l'Ajuntament d'Ibi

7.3.5. Col·laboració de l'Associació ASAF

L'Associació al Servei de l'Ameccsació Forestal (ASAF) col·labora un any més amb el Parc Natural en la protecció de les abelles (*Apis mellifera*). Cal destacar les tasques realitzades a l'Edifici de la Font Roja Natura, amb la instal·lació d'un eixam didàctic.

7.3.6. Col·laboració amb Oficina Comarcal - Agents Mediambientals

**Informe presentat per l'Agent Mediambiental assignat al Parc Natural.*

Durant l'any 2016, els agents mediambientals de la comarca de l'Alcoià han exercit una sèrie de funcions dins dels límits del Parc Natural del Carrascal de la Font Roja i la seua àrea d'amortiment, unes per iniciativa pròpia i altres concretes encomanades pel Cap de comarca, per la Direcció Territorial o per la Direcció General del Medi Natural, entre els que calç destacar els següents:

- Servei d'informació, control i vigilància en general.
- Seguiment de construccions i altres infraestructures sotmeses a llicència.
- Informe sobre una línia elèctrica que travessa el Parc: perillositat per a l'electrocució d'aus i risc d'incendi.
- Informe, gestió i seguiment dels expedients de tractaments silvícoles, aprofitaments forestals i plans de gestió forestal.
- Ompliment de declaracions responsables per a tales de poca importància.
- Informes i seguiment d'expedients de roturació de terrenys forestals.
- Seguiment de reparació de camins de pujada al Menejador i a Foiaderetes.
- Seguiment de la instal·lació de torreta de vigilància en la muntanya Sant Antoni.
- Acta d'advertència per ocupacions en les vies pecuàries "Canyada d'Alcoi " i " Vereda de Barxell als Plans".
- Informes i autoritzacions d'instal·lació de tanques en sòl no urbanitzable.
- Informes de sol·licituds de visites d'inspecció d'expedients sancionadors.
- Informe i control de proves esportives o de recreació i posterior inspecció de les afeccions efectives.
- Informe sobre existència de campaments juvenils ubicats directament sobre sòl forestal i/o en la franja de protecció enfront del risc d'incendis forestals de 500 metres.
- Control i seguiment de les condicions per al desenvolupament d'activitats d'investigació científica autoritzades.
- Control de les persones autoritzades per l'Ajuntament d'Alcoi per a la retirada de restes de poda i arbres caiguts en la muntanya pública Sant Antoni.
- Campanya informativa anual (verbal i a través de cartells) sobre les condicions a complir i prohibicions en l'aprofitament de bolets. Advertències per diversos incompliments.

- Servicis de vigilància en actes d'aflluència massiva (romeries, activitats esportives, etc.)
- Servicis especials en Setmana Santa i Pasqua per al control d'acampades, cremes agrícoles i ús de les àrees recreatives, fonamentalment en èpoques amb màxim risc d'incendis forestals.
- Precintat de paellers en preemergència per alerta 3 d'incendis forestals.
- Parts d'incendi forestal.
- Informes sobre l'estat i compliment dels dipòsits de prevenció d'incendis forestals.
- Control dels tractaments silvícoles davall el traçat de línies elèctriques.
- Servicis per al control de la circulació de vehicles (amb motor o sense) ordinaris i en col·laboració amb la Policia Autonòmica.
- Servicis generals de vigilància i inspecció relatius a la caça.
- Servicis de control del furtivismo generals i en col·laboració amb la Policia Autonòmica.
- Control de les batudes autoritzades.
- Control del compliment de les autoritzacions per al control de predadors.
- Control del compliment de les autoritzacions per a la realització de caces per acostament i esperes a herbívors.
- Investigació, vigilància i informes relatius al cas d'enverinament d'un gos.
- Arreplegada de fauna ferida o morta per al seu trasllat al Centre de Recuperació de Santa Faç.
- Seguiment de nidificació de rapinyaires.
- Participació en el seguiment d'aus comunes reproductores d'Espanya (programa SACRE) i en l'atles de les aus reproductores d'Espanya.
- Arreplegada de cites d'avistaments de flora i fauna i enviament al Banc de Dades de Biodiversitat.
- Informe sobre danys en flora produïts per ungulats silvestres.
- Cens de la població d'amfibis en la reserva de fauna de Torretes - Font Roja.
- Revisió de l'estat de les microreserves de flora.
- Control de l'avistament d'algunes espècies de fauna cinegètica (perdiu).
- Localització d'espècies exòtiques invasores i gestió de la seua posterior erradicació.
- Informe de visita inspecció en la contornada de la Cova Juliana per a comprovar estat des d'última visita a l'octubre de 2015.
- Informes per danys a cultius produïts per fauna cinegètica.
- Prospecció de l'estat fitosanitari de les muntanyes i informes puntuals d'incidència fitosanitària.
- Campanya anual de seguiment de *Lymantria dispar* amb verificació setmanal de les captures obtingudes en les trampes dotades amb feromones.
- Seguiment de perforador del pi a la tardor.
- Prospecció de zones de risc per a la detecció del nematode de la fusta del pi i d'*Erwinia amilovora*.
- Seguiment de les activitats de voluntariat ambiental.
- Assistència i participació en les reunions de programació de les brigades d'Espais Naturals Protegits.
- Denúncies: crema de marges en data prohibida i al clar de la nit a menys de 500 m de terreny forestal (1), exercici d'activitat d'allotjament sense llicència (1), captura de fringíl·lids amb diverses irregularitats (1), caça amb mètodes de captura massius (2), infraccions a la normativa

sobre vies pecuàries i patrimoni de la Generalitat Valenciana (1), celebració d'activitat esportiva al medi natural (1), promocionar activitat ciclista en el Parc Natural (1), circulació amb bicicleta pel Parc Natural (2).

- Informe d'afecció d'antic incendi en parcel·la amb treballs projectats.
- Col·laboració en jornades d'educació ambiental.
- Informe sobre localització pedreres i aprofitaments miners en muntanyes de gestió pública.
- Comunicació escrita a Ajuntaments sobre fets de la seua competència.

7.4. Formació

7.4.1. Alumnes en pràctiques

El Parc Natural habitualment ofereix la possibilitat de realitzar formació per als alumnes que cursen alguna disciplina relacionada amb el medi natura, oferint la possibilitat d'un període de pràctiques formatives. El Personal del Parc Natural tutoritza i guia les tasques realitzades.

En l'any 2016, els alumnes en pràctiques han realitzat tasques relacionades amb el treball d'oficina del Centre de Visitants, així com de recepció i atenció al públic visitant. També han participat en l'elaboració d'una base de dades aplicada a un sistema d'informació geogràfica per a la gestió del Parc Natural, i una aplicació interactiva d'informació per a la web.

Centre Educatiu	Núm. Alumnes	Formació	Període	Hores
Universitat Politècnica de València - València	1	Grau d'Enginyeria Geomàtica i Topografia	Oct - Nov 2016	300
Universitat Politècnica de València - València	1	Grau d'Enginyeria Geomàtica i Topografia	Oct - Nov 2016	300
Universitat Politècnica de València - Alcoi	1	Grau d'Enginyeria Informàtica	Oct - Nov 2016	300

7.4. 2. Formació del personal del Parc Natural

El Parc Natural de la Font Roja disposa d'un pla de regulació i gestió de la formació que reben el personal del Parc. Per a l'any 2016, s'ha rebut la següent formació:

- L'Equip de Promoció rep formació sobre una Jornada formativa sobre Turisme Ornitològic. 8 hores. CEA València.
- La Brigada de Conservació i Manteniment rep formació sobre Riscos Laborals per mateixa empresa VAERSA. 4 hores.

8. RESUM ECONÒMIC 2016**8.1. Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural**

Inversions al Parc Natural de la Font Roja 2016:

Concepte	Quantitat en euros
Equip de promoció i difusió	55.546 €
Actuacions al Parc Natural (Brigada de Conservació i Manteniment)	160.746,27 €
Inversions treballs forestals	87.505,08 €
Total	303.797,35 €

8.2. Universitat d'Alacant**Estació Científica Font Roja Natura - UA**

La Universitat d'Alacant mitjançant l'Estació Científica Font Roja Natura - UA ha fet una inversió anual en 2016 en diverses activitats i estudis: **33.301.03 €**.

Aquesta quantitat es desglossa a la següent taula:

Àrea/concepte	Import en euros
Personal	23.291,79 €
Telèfon	113,71 €
Impremta i reprografia	758,74 €
Vehicles i materials	98,57 €
Aportació manteniment edifici (Aj. Alcoi)	8.077,60 €
Equips informàtics	960,62 €
Total Universitat d'Alacant - Alcoi	33.301,03 €

Estació Biològica Torretes – Jardí Botànic

La Universitat d'Alacant mitjançant l'Estació Biològica Torretes – Jardí Botànic ha fet una inversió anual en 2016 en diverses activitats i estudis: **96.628,88 €**

Aquesta quantitat es desglossa a la següent taula:

Àrea/concepte	Import en euros
Aportació anual del VIDÍ al Conveni (Aj.lbi/UA) - Contractació Investigador Conservador Col·leccions Científiques (Curator) 50% jornada 19.000€ - Dietes i comissions servici Direcció 4.000€ - Gasto corrent: 1.000€ *	24.000,00€
Inversió extraordinària del VIDÍ (llanterneria) **	3.204,84 €
Tècnic Mitjà (funcionari interí)	38.099,02 €
Tècnic FPII (Ajudes MINECO)	19.635,02 €
Cofinançament Ajudes MINECO	2.000,00 €
25% contribució del director a la gestió de Torretes	8.800,00 €
Ajudes per a la realització d'XI Jornades Micològiques del Vicerectorat de Cultura i Esports	890,00 €
Total Universitat d'Alacant - lbi	96.628,88 €

8.3. Ajuntament d'Alcoi

L'Ajuntament d'Alcoi ha fet una inversió anual en 2016 de **147.753,19 €**

Aquesta quantitat es desglossa a la següent taula:

Àrea/concepte	Import en euros
Àrea santuari	2.518,28 €
Àrea Sant Antoni	13.010,43 €
Altres despeses	2.961,11 €
Exposicions: «El bosc interior» i «Energies renovables: l'alternativa»	11.690,42 €
Dia Mundial del Medi Ambient	3.029,01 €
Manteniment edifici Font Roja Natura	30.857,71 €
Inversions en energies sostenibles	21.776,85 €
Lavabos àrea acampada	61.909,38 €
Totals despeses 2016	147.753,19 €

8.4. Ajuntament d'Ibi

L'Ajuntament d'Ibi ha fet una inversió anual en 2016, centrada sobre l'Estació Biològica de Torretes, de **32.883,69 €**. Aquesta quantitat es desglossa a la següent taula:

Àrea/concepte	Import en euros
Aportació anual de l'Aj. IBI al Conveni Aj.Ibi/UA (50% del total corresponent a Torretes) - Cost servici de guies mediambiental cap de setmana: 6.000€ - Gasto corrent: 6.695€ *	12.695,00 €
Subva véncer Excma. Diputació d'Alacant d'Ajudes per a Paratges Naturals municipals (Senyalítica)	2.185,37 €
25% de dedicació per a la gestió compartida Ajuntament - Universitat de la Tècnic al Medi Ambient	6.250,00 €
Camp de Treball Internacional	1.500,00 €
Material activitats divulgatives, Jornades de l'Espart i Micològiques	2.000,00 €
Aportació de materials per al manteniment en la finca **	2.600,00 €
Cartel·leria i senyalística per a l'estació Biològica **	4.154,84 €
Manteniment de pàgina web **	350,00 €
Instal·lació llanterneria hivernacles **	893,46 €
Planta Forestal	255,02 €
Total Ajuntament d'Ibi	32.883,69 €

Disponible despes corrent ordinari (Aj.+UA)*	7.695,00 €
Aportacions extraordinàries (Aj.+UA) 2016 **	11.203,14 €
Total inversions i despeses 2016	129.512,57 €

8.5. CEMA Font Roja – Fundación Caja Mediterráneo

Part proporcional manteniment edifici Font Roja Natura
i contractació gestora CEMA Font Roja (aprox. falta publicar dades definitives)..... 55.000 €

8.6. Diputació d'Alacant

En referència a les competències que té assignades la Diputació d'Alacant en el manteniment i conservació de les carreteres CV-797 d'accés a la Font Roja i CV-7970 d'accés a Sant Antoni, les inversions per a l'any 2016 són:

-Abalisament de corbes:	19.534 €
-Neteja i reperfilat de cunetes, desbrossament mecànic de voreres d'emergència, cunetes i talussos:	9.000 €
-Col·locació de 5 trams més de barrera de fusta de 180 mL (continuació 2015):	21.686 €
-Adequació i consolidació de barreres col·locades amb reforç de formigó:	2.037 €
-Actuacions en matèria de servicis viaris hivernal:	5.000 €

TOTAL anualitat 2016: 57.255 €

Recopilant dades dels últims cinc anys, de 2012 a 2016, ambdós inclosos, la Diputació d'Alacant hi ha invertit en la CV-797 un total de 383.794 €

9. PREVISIÓ D'ACTUACIONS ANY 2017

La Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural te prevista la següent inversió al Parc Natural de la Font Roja per a 2017:

Concepte	Quantitat en euros
Equip de promoció i difusió	55.546 €
Actuacions al Parc Natural (Brigada de Conservació i Manteniment)	160.746,27 €
Total	216.292,27 €

10. ANNEXES

**Documents adjunts a la Memòria de Gestió 2016 en el CD*

- 1. Dossier de premsa Font Roja 2016
- 2. Memòria d'Activitats 2016 CEMA Font Roja
- 3. Memòria d'Activitats 2016 Estació Científica Font Roja Natura de la Universitat d'Alacant
- 4. Memòria científic tècnica Estació Biològica Torretes – Jardí Botànic